

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 glđ. na leto.

Letnik XVI.

V Ljubljani, julija 1899.

7. zvezek.

Šesta nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXIX.

Bilo je veliko ljudstva pri Jezusu.
Mark. 8, 1.

Jezus Kristus je prišel zato na svet, da bi svet odrešil, to je: da bi božji pravici zadostil za neskončno razžaljenje, katero je bil zakrivil prvi človek s svojim grehom; da bi nam zaslužil za zveličanje potrebnih milostij; da bi nas zadostno poučil, kaj in kako moramo verovati, kaj in kako moramo delati, ako hočemo priti v nebesa. Največ časa je porabil za učenje, ker po grehu je bil zelo oslabel človeški um in ni mu lahko spoznati in razumeti prevzvišenih nebeških resnic. Zato se je Zveličar trudil na vse načine, da bi nas dovolj poučil v vseh rečeh, ki zadevajo naše zveličanje; posebno se je, kakor smo se v zadnjem času prepričali, prizadeval v krasnih prilikah nam pojasniti svete resnice. A samo učenje še ni bilo dosti, moral je tudi ljudem dokazati, da ni navaden, marveč nebeški — božji Učenik, da iz njegovih ust prihajajo samo božje, neskončno resnične besede. To pa je dosegel s svojim božje-vzornim zgledom in s čudeži. Od tod se dá pač lahko razlagati, kar nam tolikrat omenja sveti evangelij, da so prihajale k njemu množice od vseh stranij, da bi slišale iz njegovih božjih ust besede večnega življenja. Tudi današnji sveti evangelij nam omenja to, gotovo nam v opomin, da bi tudi mi zvesto poslušali in si v prid obračali Jezusove božje nauke. Za današnje premišljevanje nam je ostala le še ena prilika, torej se bomo lahko zopet za stopinjo naprej pomaknili, in pojasnil vam bom poleg te lepe prilike še dva velika čudeža.

I. Zadnja Jezusova prilika iz te dobe je prilika o ribji mreži. Lahko si jo ogledamo bolj ob kratkem, ker je kolikor toliko v tesni zvezi s poprejšnjimi, nam že znanimi prilikami, in s temi vred že dokaj pojasnjena. Glasi se:

Spet je podobno nebeško kraljestvo mreži, katera se vrže v morje in zajme rib vsakega rodu. Ko je napolnjena, jo izvlečejo in na bregu sedé odberó dobre v posode, malovredne pa odmečejo. Tako bo ob koncu sveta: Angeli pojdejo venkaj in bodo odločiti hudobne iz srede pravičnih in jih bodo vrgli v ognjeno peč, tam bo jok in škripanje z zobmi. Ali ste umeli vse to? Mu rekó: Smo. Reče jim: Zato je vsak pismar, ki je poučen o nebeškem kraljestvu, enak hišnemu gospodarju, kateri prinaša iz svojega zaklada novo in staro.

Razen malih in nebitvenih rečij je ta prilika močno podobna priliki o pšenici in ljuliki. Obe se enako izpopolnjujeta, kakor priliki o biseru in zakladu. Ker je Gospod sam naznanil glavni pomen te prilike, nam razlaga ni težavna. Zato so tudi apostoli, ko jih je Jezus vprašal: »Ali ste umeli vse to?« odgovorili: »Smo.« — Mreža je sv. cerkev, t. j. božji nauk, ki ga oznanjuje, milosti božje, ki jih deli, in sploh vse njene zveličanske naprave; morje je svet, kjer je dosti grenkobe in veliko nevarnostij; ribji lov je oznanovanje sv. evangelija in ponujanje božjih milostij; ribiči so: Kristus sam, ki je gospod in lastnik mreže, morja in rib, potem apostoli in vsi njihovi pravi nasledniki; ribe pa so posamezni ljudje. Ribji lov bo trajal, dokler bo cerkev stala, ali kakor Gospod sam pravi, do sodnjega dne, ko bo končna sodba odločila, katere ribe bodo vredne, da se sprejmejo na dom — v nebeško veličanstvo. Določilni pristavek »vseh rodov« je važen, ker kaže, da od mreže — sv. cerkve ni izločen noben rod, noben narod, nobeno ljudstvo, nobena starost, noben stan: kar vsem je nastavljena. Sv. cerkev ne pozna in ne dela nobenega razločka med ljudmi: rjavi ali črni obraz ji je enako ljub, kakor belo obličje; berač ji toliko velja, kakor bogatin, preprostost toliko, kakor učenost.

Ukaz Jezusov: *Pojdite po vsem svetu in oznamujte evangelij vsej stvari* (Mark. 16, 15.) so apostoli po prihodu sv. Duha urno in pogumno izpolnjevali ter med vse takrat poznane narode razpeli mreže in ne brez uspeha, zakaj od vseh stranij so jih privabili veliko število: skoro ves tedanji rimski svet je že zajela mreža sv. cerkve. Delo apostolsko so slavno nadaljevali in še nadaljujejo junaški nasledniki svetih apostolov, da se res izpolnjujejo besede

sv. pisma: *Po vsi zemlji se razlega njih glas in njih besede do konca sveta.* (Ps. 18, 5.)

Ker je mreža tako na široko in že toliko časa ter za vse brez razločka nastavljena, se pač ni čuditi, če se primeša množici dobrih rib tudi mnogo slabih, — če se med zdravimi nahajajo tudi celo mrtve, smrdljive, ali pa le take, ki imajo le na videz ime, da so ribe, v resnici bi jim pa boljše pristojalo ime »kače«, ker imajo dovolj gadjih lastnostij. Zlasti je dvojen vzrok, da med dobrimi kristijani živijo tudi slabi: ker bi jih človeška modrost ne mogla po pravici ločiti in ker je Bog sebi pridržal sodbo. Dokler je mreža še v vodi, še v globočini, se ribe ne morejo razločiti, so li dobre ali slabe; zato jih modri ribič tudi ne razločuje, predno vseh skupaj ne potegne iz vode. Tako bodo tudi v sveti katoliški cerkvi do konca ostali dobri med hudobnimi; in čimbolj se bo mreža bližala bregu — sv. cerkev sodnjemu dnevu — tem očitnejša bo ta razlika, kakor je Jezus sam napovedal. Pa tudi že v sedanjih dneh se vsak dan lahko prepričamo, kako se v naši bližini uresničujejo besede prerokove: *Volk bo prebival pri jagnjetu in leopard bo ležal pri kozličku; tele in lev in ovca bodo skupaj hodili in majhen deček jih bo gonil.* (Iz. 11, 6.)

Sploh nas prilika prav lepo pouči, da je naša sveta cerkev splošna ali vesoljna, ker jo je Kristus ustanovil za vse kraje, za vse ljudi in za vse čase; ob enem nas pa tudi prav resno posvari, naj se nikar ne zanašajmo na to, če smo katoliški kristijani, ime nas ne bo zveličalo. *Vsako drevo, katero ne rodi dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo;* enako bo vsaka malovredna riba od dobrih izločena in zavržena.

Ker moramo torej živeti med hudobnimi, imejmo vendar to modrost, da se oziramo na dobre in pametne ter jih pridno posnemamo, hudobni pa naj nam bodo v svarilo, kakšni da ne smemo sami biti. Učimo se tu od svete Terezije prave modrosti, ki je rekla, da se od obojih uči: od dobrih, kako se mora vesti, od slabih pa, česa se ji je varovati.

II. Po govorih, katere je Jezus pojasnoval s takimi lepimi prilikami, kakor smo jih sedmero premišljevali, je neki večer rekel svojim učencem: *Prepeljimo se na ono stran.* Učenci takoj odrinejo, ne sluteč, kaj jih še čaka na tej morski vožnji. Od kraja je bila vožnja kaj prijetna, za blagočutna srca ganljiva. Jezus, že truden, se nasloni v zadnjem koncu čolna na blazinico in — zaspi. Tudi v spanju je Jezus veličasten. V vseh rečeh, razun greha, nam je

hotel biti enak; a ne smemo pozabiti, da je bilo pri njem vse človeško dejanje v največji popolnosti in da njegova božja natora ni bila (po včlovečenju) nobenkrate ločena od človeške, torej nas mora tudi spanje Jezusovo zanimati. Najprej si moramo misliti, da Jezusa ni spanje tako premagalo, kakor nas premaga, kadar smo utrujeni, marveč zaspal je, ker je hotel spati. Dalje je tudi Jezus v spanju razodeval nekaj posebno vzvišenega, za apostole prijetnega. Že pri navadnem človeku se nedolžnost v spanju nekako lepše razodeva na obrazu, kakor takrat, ko čuje. Dobra mati, na primer, se sicer vedno rada ozira na jasni obraz svojega nedolžnega otročiča, a še dokaj milejši se ji zdi, kadar mirno in sladko počiva, — nekaj angelskega, meni, da vidi v obličju speče nedolžnosti. Kako veličastno je bilo še-le gledati premilo, najnedolžnejše in najsvetejše obličje spečega Jezusa! Srečni apostoli! In kako mirno je bilo njegovo spanje! Tudi pozneje, ko je začel razsajati strašni vihar in premetavati čolnič, se ni prebudil iz sladkega spanja. Glejte, tudi v spanju nam je postal Jezus naš vzornik. Oj, čista vest nam postelje kjer si bodi, tudi v sredi viharjev, rahlo posteljico; strasti pa tudi v najmehkejši postelji ne pustijo mirno spati. — Še veličastnejše pa je Jezusovo spanje v tem, ker spečega ni zapustila zavest, kakor zapusti nas; namreč, ko je mižalo njegovo človeško oko, je njegovo božje oko ves čas gledalo in opazovalo vse, kar se je godilo. Njemu veljajo besede iz visoke pesmi: *Jaz spim, a moje srce čuje.*

Tako lepa in prijazna je bila večerna vožnja po morju; a ne dolgo, zakaj kar hipoma je prihrul sem od vzhodnega pečevja velik vihar. Viharji so že na suhem večkrat strašna nesreča in napravijo v malih trenutkih grozovite škode. Še brez primere strašnejši in nevarnejši pa so viharji na morju. Koliko bark se vsako leto vsled takih viharjev potopi v globočino morja! Ljudje, kateri so že sami skusili take viharje, pravijo, da jih ni mogoče opisati onim, kateri še niso bili nobenkrate na morju v taki nevarnosti. Vihar, ki je na Galilejskem morju čolnič apostolov nenadno pripravil v toliko nevarnost, ni bil vihar navadne vrste, marveč naravnost je povedano, da je bil vihar velik. Ribiški čolnič pa tudi ni bil narejen, da bi se bil mogel ustavljati hudim viharjem. Torej je bila nevarnost velika in strah opravičen! Apostoli so bili gotovo izurjeni in utrjeni mornarji, a precej so spoznali, da takim viharjem niso kos, da so izgubljeni, ako od Boga ne pride pomoč o pravem času. Valovi so se že v ladijo vlivali in jo napolnjevali. Tedaj stopijo k Jezusu, in ga vzbudé,

rekoč: *Gospod, otmi nas, poginjamo!* Jezus jim reče: *Kaj se bojite, maloverni?* Sedaj pa je vstal in zapovedal vetrovom in morju in bila je velika tihota. Oj, predragi, kako veličasten je bil ta trenutek v Jezusovem življenju! Odprimo svoje dušne oči in opazujmo božjega Čudodelnika, kakor so ga opazovali apostoli in ljudje, ki so bili prisotni: Na njegovem obrazu, v njegovih očeh, v njegovih rokah — v vsej njegovi vnanosti se razodeva božja moč, ki se je zedinila s človeško. Kakor Gospod nebes in zemlje ne prosi, marveč zapové, in kar zapové, se mora kar pri tej priči izpolniti. Sveti Marka nam ta veličastni prizor s krepkimi besedami opiše tako-le: *In je vstal in zažugal vetrovom in rekel morju: „Potihni in umolkni!“ In veter je nehal in bila je velika tihota.*

Velik čudež zares je bil že to, da so vetrovi precej utihnili, a še večji čudež se mi zdi to, da se je pri tej priči uleglo razburjeno morsko valovje! Saj se še voda v kozarcu, ki je prej pljuskala, ne ustavi v tem trenutku, ko postaviš kozarec na mizo, kaj še-le širno morje! Umiri se po natornih postavah še-le v več urah potem, ko so utihnili viharji. Ob koncu te dogodbe se še bere: Ljudje pa so se čudili, rekoč: *Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?* Kaj bi se tudi ne čudili, če vidijo veličastvo božje tako blizo poleg sebe! Saj se še mi čudimo, ko slišimo le pripovedovati take velike reči. A samo čuditi se, še ne zadostuje, marveč moramo tudi svet strah imeti pred najvišjim Gospodom, moramo ga ponižno častiti in radovoljno izpolnjevati njegovo sveto voljo ter nikdar ne pozabiti, da nam je tako blizo, vedno med nami v presv. Rešnjem Telesu!

III. Po mirnem morju so se zopet dalje peljali in na suho stopili v Geraški ali Gergeski pokrajini na jugovzhodni strani Galilejskega jezera. Kar priletita naproti po klancu iz bližnjih grobov in votlin dva moža, ki sta bila obsedena ter zelo besna in divja, tako da sta verige potrgala in oklepe polomila, ako so ju vklenili in zvezali, nihče ju ni mogel ukrotiti. Tudi obleke nista hotela imeti. Po noči in po dnevi sta kričala in se bila s kameni, ter napadala vse, kateri so prišli po tej poti. Ko pa se približa Jezus, poneha njuna besnost in tu se takoj pokaže, da je bila obsedenost vzrok take nenavadne besnosti. Takoj poklekmeta in kričita: *Kaj imava s teboj, Jezus, Sin Boga najvišjega? Rotiva te pri Bogu, ne muči naju!* Ukazal je bil namreč hudobnemu duhu, naj ju zapusti, še predno sta se približala. — Sedaj se prične nadaljni pogovor. Jezus vpraša za ime hudobnega duha. Ta mu v prvem trenutju

ponosno in drzno odgovori: *Legijon je moje ime, ker nas je veliko*, toda takoj postane bojazljiv in krotko začne prositi, naj bi njega in vseh, v katerih imenu je govoril, ne pahnil v peklensko brezdno, marveč naj bi jim dovolil, da še smejo ostati na zemlji, in naj bi smeli iti v svinje, ki so se pasle tam blizo. To jim dovoli, in vsa čreda — bilo jih je okoli dva tisoč! — zbesni in poskače po strmini v morje in potone vsa.

Pastirji, ki so od daleč to videli, niso dvomili, da je ta nesreča prišla po obsedencih, so strahu pobegnili in sporočili v mestu in po vaseh, kaj strašnega se jim je zgodilo. Vse iz mesta in okolice hiti na kraj nesreče, da bi še rešili, če se dá kaj rešiti, in da bi ukrotili obsedenca, ki sta provzročila toliko škodo. A kaj zagledajo? Obsedenca sedita čisto krotka in pametna ter oblečena pri nogah Jezusovih ter pripovedujeta njemu in okrog stoječim apostolom svojo poprejšnjo nesrečo tako mirno, kakor bi se jima ne bilo nič zgodilo.

Tudi ljudem iz mesta in okolice je kmalu vse jasno. Pa niso veseli tega velikega čudeža, marveč žalostni in pobiti zaradi tolike zgube, ter vsi preplašeni prosijo Jezusa, naj zapusti to deželo. Jezus, ki se ni nikomur usiljeval, jim izpolni željo, stopi v čoln in se vrne. Oj, nesrečni, ki tako nehvaležno pehajo od sebe svojega največjega dobrotnika; da bi pač spoznali, koliko milosti so si s tem ukratili!

Kaj pa obsedenca? Morda se vam bo čudno zdelo, da govorim o dveh obsedencih, ker se večkrat bere le o enem. Sveti Matej govori o dveh obsedencih, sv. Luka in Marka pa imenujeta le enega, bržkone zato, ker je bil eden bolj divji in besen pa tudi ljudem bolj znan. Le-ta je tudi potlej Jezusa, ko je bil stopil v čolnič, prosil, naj bi smel pri njem biti. Jezus pa mu ni dovolil, marveč mu je rekel: *Vrni se na svoj dom in pripoveduj, kaj ti je storil Bog, kako zelo ti je bil usmiljen*. In je šel po vsem mestu in je pravil, kaj mu je storil Jezus. In vsi so se čudili.

Marsikaj se učimo iz te dogodbe. Najprej vidimo grozoviti in ostudni značaj hudobnih duhov. Mračni in nečisti so, ker iščejo skritih in nesnažnih krajev po grobovih in votlinah in obleke ne pusté na ubogi žrtvi. Ponašajo se tudi s svojim velikim številom. Njihova dela so strašna, pogubna: kako trpinčijo obsedenca noč in dan, nihče ni varen pred njimi, kjer se prikažejo; veliko čredo ukončajo v nekaterih minutah; kažejo pa tudi, da so res hudobni duhovi, ker le škodovati jim je veselje, bržkone so zato prosili,

da bi smeli iti v svinjsko čredo, da bi s tem Jezusa počrnili pri Geražanih in jih odvrnili od njega. Enako se kaže tu njihova zvižajčnost, lažnjivost in pohuljenost. Prilizovaje se ga imenujejo Sina božjega, da bi jih ne pahnil v pekel; najlepše pa se tu pokaže njihova nezmožnost in slabost. Kakor stepeni psički mu padejo k nogam, se zvijajo, cvilijo in prosijo. —

Kako veličastno pa se nam tu razodene Jezus Kristus kot vsemogočnega Kralja, kateremu morajo biti pokorne tudi vse množice zavrženih duhov! Pač lep odgovor je vsa ta dogodba na vprašanja: *Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje!*

Mnogo preglavce je delalo nekaterim rzzlagalcem, zlasti takim, kateri niso prijazni sv. cerkvi, vprašanje, zakaj je Jezus dovolil, da so hudobni duhovi smeli iti v svinjsko čredo in provzročiti toliko škodo.

O kaki krivici tu ne more biti govorjenja. Zakaj Jezus je Gospodar vsega stvarstva, ter obrača ž njim, kakor hoče. Lahko odvzame telesno, da dá zato višje dušno. Kaj bo vrednost še tako velike črede proti ceni, ki jo ima ena sama duša v njegovih očeh! Povsod se kaže božja modrost, če je tudi mi ne moremo umeti, božja pota niso naša pota. Kolikrat Bog obišče mesta in dežele: tu ukonča toča vso žetev, tam pobere kuga na tisoče govedi, tu upepeli požar obširne gozde, vasi ali celo mesta itd. Kaj hočemo reči družega, kakor Jobove besede: *Gospod je dal, Gospod je vzel!* in ponižno se pokoriti. Pomisliti je tudi to: koliko nesrečo bi bila obsedenca lahko storila še z umorom, požiganjem itd.

Za Geražane je bila to tudi pravična kazen; tam so namreč živeli Judje pomešani s pagani. Ako so bili posestniki onih čred Judje, niso smeli jesti svinjskega mesa in torej tudi ne rediti takih živalij; ako so bili pa pagani, je bilo toliko te živali v deželi nekako izzivanje judovskih sodeželanov, pa tudi zapeljevanje in pohujšanje. Za vse pa je bilo to če ne že kazen, pa dobrodejna poskušnja, božje obiskanje, in krepak opomin, naj bi ne skrbeli samo za časne dobičke, marveč se tudi usmilili svoje uboge duše.

Pa Geražani so to pot slabo prestali preskušnjo ter niso hoteli vsprejeti Odrešenika. Vendar začetek je bil storjen, dobra podlaga za pozneje; oba obsedenca sta bila potlej, ko ju je Jezus oprostil hudobnih duhov, dobra apostola svojim sodeželanom, kakor je Jezus tudi naročil onemu, ki se mu je ponujal za apostola, pa ga ni hotel s seboj vzeti, češ, naj doma oznanuje kraljestvo božje.

Kot sad današnjega premišljevanja ti najprej nasvetujem, da v ponižnosti svojega srca počasti Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, ki je Gospod vse narave pa tudi Gospod hudobnih duhov in tembolj še Gospod svetih angelov. Potlej pa ti priporočim v poseben preudarek prekrasne Jezusove besede: *Vrni se na svoj dom in pripoveduj, kaj ti je storil Bog!* Izvršuj najprej z besedo to Jezusovo željo in res rad in pogosto govori s svojimi sorodniki in prijatelji o dobrotah, katere si že prejel od Boga, osobito glasno in navdušeno govori o veliki sreči, da si katoliški kristijan, ter bodi vsekdar in povsod ponosen na to čast, da se smeš zvati katoličan in učenec Kristusov. — Pa s tem še nikar ne bodi zadovoljen, da bi čast božjo oznanjal le samo z besedo, marveč *vrni se domov in oznanuj, kaj ti je storil Bog*, ker te je rešil sužnosti hudobnega duha in te sprejel za svojega otroka in dediča nebeškega kraljestva; oznanuj pa to v dejanju s tem, da se znebiš vsega satanskega in se navzameš angelskega vedenja in življenja: s svojim z g l e d o m oznanuj kraljestvo božje, zakaj vedi, da lep zgled je najboljši domači misijon! Amen.

A. Kržič.

2. Obiski katoliškega kristijana.

(Za praznik Marijinega obiskovanja.)

Tiste dni se je Marija vzdignila in je jadrno šla čez gore v mesto na Judovem. In je stopila v hišo Caharijevo in je pozdravila Elizabeto. Luk. 1, 39.

Danes obhaja sv. cerkev praznik obiskovanja blažene Device Marije. To je spomin na tisto dogodbo, ko je sveta Devica hitela svoji teti Elizabeti naznaniti, kaj da jej je angel Gabrijel razodel, in se ž njo vred veseliti zaradi njune obojne sreče.

To obiskovanje blažene Device Marije je sveto in blagonosno. Marija obiše hišo, v kateri je vladala pobožnost in bogaboječnost, kajti o zakonskih Cahariji in Elizabeti pravi evangelij: *Bila sta oba pravična pred Bogom, ker sta živela po vseh postavah in zapovedih Gospodovih nesvarljivo.* (Luk. 1, 6.) Marija obiše Elizabeto, da bi jej srečo voščila ter po dolžnosti postregla v njeni visoki starosti. Obe ženi skupno hvalita Boga, ker ju je tako čudežno oblagodaryl. Caharija in Elizabeta sta po tem obisku razveseljena ter osrečena. Mali Janez Krstnik je bil še pred rojstvom po njem posvečen. Ta obisk je bil torej svet po namenu Marijinem in blagonosen v svojih nasledkih.

Tudi mi, dragi v Kristusu, imamo v svojem življenju marsikatera pota in obiske. Ali so pa ti za nas in za druge tako spodbudni in blagonosni, kakor je bil obisk Marijin v hiši Caharijevi? Žalibog, da je mnogo obiskov preposvetnih, ničemurnih, pregrešnih, ki žalijo Boga, kakor je že nek poganski modrijan spoznal: Kolikorkrat grem med ljudi, tolikokrat pridem slabši nazaj.

So pa tudi obiski, katerih se človek ne kesa, ki imajo zveličalne nasledke za časnost in večnost. Kateri so pa ti obiski, ki so za nas in za bližnjega koristni?

Ker mi ravno praznik Marijinega obiskovanja ponuja priliko, vam bom naznanil tiste obiske, ki jih katoliškim kristijanom posebno priporočam.

Med naj bolj svete in blagonosne obiske se mora šteti:

1. Obiskovanje sv. Rešnjega Telesa. Ako imaš, dragi kristijan, kaj prostega časa, hiti v hišo Gospodovo in tu najprej obišči svojega Zveličarja, ki je v sv. zakramentu ondi resnično, istinito in bistveno pričujoč. Kamorkoli bi tudi hotel iti, kogarkoli obiskati, nikjer bi ne našel mogočnejšega in boljšega prijatelja, kakor Jezusa, nikjer večjega veselja in tolažbe, kakor pri njem.

Saj ti spričujejo to že besede, s katerimi nas Zveličar k sebi vabi, rekoč: „*Pridite k meni, ki ste trudni in obteženi in jaz vas bom poživil.* (Mat. 11. 28.) in: *Kdor k meni pride, ga ne bom zavrget.* (Jan. 6. 37.) Kažejo nam pa tudi na velik blagoslov, ki ga zadobimo pri njem.

Sv. Lukež (6. 19.) piše: *Moč je šla iz njega (Jezusa) in je vse ozdravila.* Tista moč gre še zdaj od Jezusa v najsvetejšem zakramentu; saj je tu združeno njegovo božanstvo in človečnost. Tiste čudeže, ki jih je delal pri telesno bolnih, ko je še po Judeji hodil, še zdaj dela v sv. zakramentu pri dušno bolnih.

Tu pred sv. zakramentom se duhovno slepim oči odprô, da spoznajo napačno pot in se podajo na pravo. Ako pride kdo slaboten in suhotnega srca k Gospodu, zapusti ga ves pokrepčan in poživljen. Ako je kdo nemiren in žalosten, pa gre pred sv. zakrament in potoži Gospodu svojo bridkost, se z lahkim srcem loči od njega. Kdor svoje namene in dela priporoči Jezusu v sv. zakramentu, si zadobi blagoslov. Bogoljubne duše se pred sv. Rešnjim Telesom napojijo s sladkostjo in tolažbo, ki se ne da

popisati. Ako grešnik iz dobrega namena obišče sv. zakrament, deluje neka čudovita moč nanj, dokler ga ne izpremeni in ga naredi iz volka krotko jagnje.

Kako se vse to godi, je pač skrivnost; a to lahko rečemo, kar je pisal evangelist: *Moč gre iz Jezusa*. Da je to res, potrjuje življenje svetnikov. Vprašajte svetnike, kje so zajemali svojo navdušenost, pogum, svetost? Vprašajte jih, kje so delali vzvišene sklepe, kje so bili spodbujani k najvzvišenejšim delom? Odgovorili vam bodo: Pred zakramentom sv. Rešnjega Telesa. Vprašajte sv. Alojzija, kako mu je bilo mogoče ostati angel v človeškem telesu? Vprašajte Frančiška Ksaverija, kako mu je bilo mogoče toliko apostolskih del in potov storiti in odkod čudoviti njihov vspeh? Vprašajte sv. Alfonza Lig., kako je tako sveto živel in tako blagonosno deloval? Vprašajte sv. Rožo Limansko, kako se je mogla ohraniti kot duhteča roža v vrtu Gospodovem? Vsi bodo odgovorili: To se imamo zahvaliti pogostim obiskovanjem sv. Rešnjega Telesa.

Svetniki ne morejo dosti z besedami dopovedati, koliko blagoslova so prejeli pred sv. zakramentom. Zato so vsak prosti čas hiteli k Jezusu in tam so si dobili novih milosti.

Čujte torej, kristijani moji, kako vas sv. Avguštin vabi k temu studentu! „Nespametni posvetni otroci, kam greste svoje srce osrečevat? Pridite k Jezusu, kajti le on vam more dati radosti, katerih iščete!“

O Baltazaru Alvarcu se bere, da se mu je enkrat, ko je bil zatopljen v premišljevanji pred sv. zakramentom, v sv. hostiji Jezušček prikazal, ki je proti njemu stegoval ročice, vse napolnjene z dragocenimi biseri, da so jih komaj držale. Alvarc čuje besede: O, ko bi kdo bil, ki bi mi jih odvezel!

Hitite torej obiskat sv. Rešnje Telo, vzemite si iz Jezusovih rok drage bisere t. j. milosti božje! Pred sv. zakramentom se vam bodo vse rane ozdravile, tam bote našli zgubljeni mir, tam prejeli blagor za časnost in večnost.

Drugi studentec blagoslova nam ponuja.

2. obiskanje sv. križa. K obisku tega sv. znamenja nas vabi apostol (Hebr. 12. 2.) pišoč: *Glejmo na začetnika in dokončevalca vere, na Jezusa, ki je na križu trpel.*

Kako zveličalen je pogled na križ, je Bog že v puščavi pokazal na predpodobi bronaste kače, katero je moral Mozes na drogu povzdigniti. Vsi od strupenih kač pičeni so bili ozdravljeni, če so se vanjo ozrli. (IV. Moz. 21.)

Pogled na križanega Zveličarja je tiha, presunljiva pridiga. Križ oznanuje neskončno ljubezen božjo: *Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi.* (Jan. 3. 16.) Ako križ ogledujemo, zdi se nam, da čujemo Jezusa govoriti: *Večje ljubezni nima nihče, kakor če da življenje za svoje prijatelje* (Jan. 15. 13.), jaz sem ga dal celó za vas, svoje sovražnike.

Za ubozega grešnika ga ni ganljivejšega kraja, kakor pri podnožju sv. Križa. Tu vidi, kaj je napravil njegov greh, kako ostra je pravica božja, ki zahteva toliko spravo. Pred križem se bo oglasilo kesanje v njegovem srcu, sklep ne več grešiti; s križa bo privrela tolažba, čul bo spokornik milo besedo: Tvoji grehi so ti odpuščeni.

H križu mora hiteti, kdor se hoče naučiti potrpežljivosti v bridkosti, kdor hoče voljno odpustiti svojim sovražnikom, kdor hoče rasti v čednosti in ljubezni do Jezusa, naj se le pridno ozira na sv. križ!

Zato so svetniki tako radi bivali v senci sv. križa; tam so prejemale učenost in nebeško modrost, kakor sv. Tomaž Akv., ki je pogosto obiskoval sv. križ; tam je Magdalena Paciška v težkih skušnjavah zadobila pomoč, da je vselej zmagala; tam je po gostih obiskovanjih križanega Jezusa Katarina Sijenska vskliknila prešinjena velike ljubezni: O Ljubezen, nikoli te več nočem razžaliti z grehom, ki ti je prizadejal tolike muke!

Glej kristijan, ta blagonosni obisk ti mnogokrat lahko storiš, posebno doma, ko ti ni mogoče iti v cerkev in obiskati svetega Rešnjega Telesa. V dušnih in telesnih zadregah hiti k križu in izroči se Gospodu, videl boš, da ti bodo trenutki obiskanja podelili tisočeren sad.

(Po okoliščinah se obširneje razloži: Obiskanje sv. križevega pota, misijonskega križa i. t. d.)

3. In za Jezusom, svojim dobrim očetom, koga najrajši obiskujemo, kakor Marijo, svojo skrbno mater? Njeno podobo najdete povsod, doma, v cerkvi, ob potih. Obiskujte jo pogosto pri njenih podobah, ker je še nemoremo obiskati v nebesih. Stopinje, ki jih storite do Marije, so gotovo blagoslovljene. Saj cerkev sama stavi nanjo toliko zaupanje, kar razodeva že z besedami sv. pisma, ki jih nanjo obrača: *Pri meni je vse upanje življenja in čednosti. — Pridite k meni vsi!* (Eccl. 24, 25.) *Blagor mu, kdor me posluša in čuje pri mojih vratih dan na dan.* (Preg. 8, 34.)

Sv. Bernard in drugi cerkveni učeniški pravijo, da Bog deli milosti po Mariji. Kdo bi se torej zaupljivo k njej ne oziral? Kako prijazno pač zre, Jezuščka v naročji držeč, na vernika, kakor bi mu hotela reči: Zaupaj v mene, saj jaz tistega nosim, ki je tvoj Zveličar; najbližja sem njegovemu prestolu; jaz ti bom pomagala!

Kdo bi pa tudi naštel vse milosti, ki jih je Marija izkazala svojim otrokom? Vprašajte svetnike! Vprašajte sv. Alberta, komu se ima zahvaliti za visoko učenost, povedal vam bo: da Materi Božji. Vprašajte Bernardina Sijenskega, kako je postal svetnik in apostol Italije; rekel bo: To se moram zahvaliti Mariji, katero sem vsak dan v njeni kapeli obiskoval še kot mladenič. Vprašajte sv. Terezijo, kako je premagovala skušnjave; odgovorila bo: Še kot otrok sem po smrti svoje telesne matere hitela k Mariji ter sem si jo izvolila za svojo mater!

Vprašajte pravične, kako so ohranili nedolžnost; rekli bodo, da s tem, ker so pridno obiskovali Marijo. Vprašajte grešnike, kje so se čutili najbolj varne; rekli bodo, da tedaj, ko so klečali pred Marijino podobo.

In če bi se nebesa odprla ter bi vi zamogli zveličane spokornike vprašati, kako so vendar oni gori prišli, bi enoglasno odvrnili: Po priprošnji Marijini.

Pač smem torej trditi, da obiskovanje blažene Device Marije je za vsakega blagonosno. Obiskuj jo tedaj pogosto; obiskuj jo doma, saj imaš njeno podobo in v vsaki skušnjavi se lahko k njej zatečeš! Obiskuj jo v cerkvi, saj tam srce tako lahko moli, ko zre v njen mili obraz! Obiskuj jo na božjih potih, kjer deli še posebne milosti. Ali podaj se vselej iz čistega namena do nje! Hrepenenje izpreobrniti se, naj te pripelje pred njeno podobo, naj pripogne tvoja kolena in srce naj šepeta svoje prošnje; poslušaj njen svet, prejmi sv. zakramente in vesel se boš vrnil na dom ter spoznal, kakor že tisočero spokornikov: Obisk Marijinega božjega pota je mene spreobrnil.

Če tako ravnaš, gotovo tudi Marija tebe obišče, in kakor je nekdaj hišo Caharijevo napolnila z veseljem, tolažbo in milostjo, tako bo razveselila tudi celico tvojega srca, ker kadar ona pride, vselej prinese obilne milosti.

4. Ako bi ti, kristijan, šel po cesti, ter bi te kdo vprašal: Kam greš? — srečen bi bil, če bi smel reči: Obiskat hitim ubogega bolnika, umirajočega. Te stopinje so blagoslov-

ljene, ako ne prideš s praznimi rokami, nego z duhovnimi in telesnimi deli usmiljenja. Taka obiskovanja imajo dvojno korist.

a) Ta obisk razveseli, oživlja in pokrepča ubozega sobrata. Miloščina, ki mu jo podeliš, mu spričuje tvojo dejansko ljubezen, katero naklada sv. vera. Prijazna tvoja beseda in sočutje, tvoji prigovori potolažijo bolnika, umirajočemu polajšajo smrt. Med tvojim obiskom, ko mu na strani stojiš, pozabi na svoje bolečine, je mirnejši, in vdano prenaša svoj križ, ki mu ga je Bog naložil. Koliko siromakov, bolnikov, umirajočih, posebno po velikih mestih, bi bilo že obupalo, ako bi jih krščanska ljubezen ne poiskala, podpirala in tolažila! Obiskanja, ki jih naklada Vincencijeva družba svojim delavnim udom, obiskanja po ubožnih sobicah, bolnišnicah, hiralnicah, ječah, so že neštevilno duš rešila ter zveličala.

b) Ti obiski so pa tudi za obiskovalca samega blagonosni. Ce sv. pismo pravi: *Boljše je iti v hišo žalosti, kakor v hišo, kjer se obhajajo pojedine in se raja* (Ecc. 7. 4.), nam že to kaže, kako koristen je obisk ubogih, bolnikov, umirajočih; kajti tu se lahko spoznava ničevost sveta, tu preide človeku veselje do greha, tu človek na lastno bridkost pozabi, ko zapazi pri bližnjem še večjo bedo; tu se spominja poslednjih reči, katerim nihče ne odide. Taki obiski so bili svetnikom ljubi in dragi. Neštivilnokrat je siromake obiskovala sv. Elizabeta; rada jim je stregla sv. Frančiška Šantalska. Janez B. Rossi je neumorno obiskoval bolnike. Vincenc Pavlanski je iz tega namena ustanovil poseben red. (Misijonarji, usmiljeni bratje, usmiljene sestre.)

Slednjič imajo ti obiski obljubo večnega življenja. Kristus zatrjuje, da vse to sprejme, kakor bi bilo njemu storjeno. Sodnji dan bo rekel: *Lačen sem bil in ste mi dali jesti* (Mat. 25. 35.)

In že na zemlji Gospod dobra dela usmiljenja poplačuje s časnim blagoslovom, in ta dela tudi smrtno uro osladé.

Ne zanemarjaj torej, kristijan, takih obiskov; kolikor ti okolščine pripusté; poišči ubozega sobrata, otrni kako solzo, saj se ti bo spremenila v žlahten biser.

5. Pa ne smem zamolčati tudi navadnih obiskov. Od nekdaj so se že ljudje radi obiskovali. Jezus sam je obiskal svoje prijatelje in učence, Caheja, Lazara, Marijo, Marto, obiskal svate v Kani galilejski. Da prijatelj prijatelja, sosed soseda, znanec znanca obišče, je lepo in hvalevredno, je znamenje ljubezni. Obisko-

vanje ni le večkrat telesna, ampak je tudi dušna in takorekoč natorna potreba, ker je človek družbinsko bitje.

Kdo še ni bil v kaki sili in zadregi, da ne bi bil pri bližnjem prosil pomoči? Kdo ne klavern, otožen, žalosten in pobit, da ne bi bil iskal tolažila in razvedrila pri milem prijatelju? Kdo se ni čutil olajšanega, ko je butaro svojega trpljenja odložil na sočutnem srcu svojega bližnjega? Kdo se ni čutil dvakrat oveseljenega, kadar je videl zarad lastne sreče veseliti se prijatelja? Vse to je natorno in po volji božji. In tako je bilo obiskovanje blažene Device Marije, na katero nas spominja današnji praznik.

Kak razloček je med tem obiskanjem in med obiskanjem mnogoterih kristijanov. Pri mnogih obiskih se šopiri prevzetnost, lastna hvala, baharija, odrekuje se bližnjemu dobro ime in zaviduje njegova sreča, večkrat se obiskuje iz pohlepnosti, dobičkarije, potuhnjenosti in prilizovanja; pri njih se čas trati z igrami, s pregrešnimi, celó nesramnimi pogovori, s plesom in požrešnostjo in snovanjem mesene ljubljenosti.

Takih obiskov, kristijani moji, se varujte, ker bi zelo škodovali sebi in svojemu bližnjemu na dušnem izveličanju.

Z vso gorečnostjo pa se poprimite onih dobrih, spodbudnih obiskov, katere sem vam naštel, neprecenljive zaklade vam bodo odpirali za časnost in večnost. Ko slišite, kako so svetniki z veseljem delali omenjene obiske, vam pač ni treba drugega opomina, kakor svetopisemskega: *Pojdi in tudi ti tako stori!* Amen.

A. Žlogar.

Sedma nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXX.

Kdor stori voljo mojega Očeta, kateri je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo. Mat. 7, 21.

V katekizmu je pri drugi cerkveni zapovedi še dopolnilno vprašanje: Zakaj je treba biti pri pridigi? In v odgovoru se glasi zadnja točka (zadnji vzrok), ker nas je treba pogostoma opominjati in spodbujati k dobremu in odvracati od hudega. Naši cerkveni govori torej nimajo

le tega namena, da bi poučevali, marveč še več nam je do tega, da bi poslušalci izpolnjevali to, kar slišijo, da bi po veri živeli. V glavi je kmalu dosti, a srce in voljo je težje pridobiti. Kakor se sadna drevesa sadijo in gojijo zato, da bi prinašala sadu, tako se tudi mi duhovni učitelji trudimo najprej in najbolj za to, da bi naši poslušalci dejansko izvrševali naše nauke, da bi ne bili le samo lepa drevesa, katera imajo veliko mičnega listja in morda tudi kaj cvetja, marveč *r a d o v i t n a* drevesa, katera prinašajo o pravem času veliko sadu za večno življenje. Zato ne morem dovolj krepko poudarjati Jezusovih besedij, katere smo že slišali v njegovi veličastni gorski pridigi: *Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, marveč kdor stori voljo mojega Očeta, kateri je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.* Zato ponavljam zopet danes, kar sem vam že tolikrat opomnil, da nikar ne poslušajte mojih govorov samo zato, da bi kaj več vedeli o našem Gospodu Jezusu Kristusu, marveč, da bi ga bolj ljubili in natančneje izpolnjevali njegovo sveto voljo.

V zadnjem govoru smo premišljevali dva čudeža, ki sta se zgodila ob isti priliki drug za drugim, najprej na morju, potlej pa na južno vzhodni strani Galilejskega morja v Geraški pokrajini. Tudi danes pridejo na vrsto trije veličastni čudeži, ki jih je Jezus storil ob isti priliki, skoro na isti poti.

I. Ko se je Jezus zopet prepeljal v ladiji na drugo stran v mesto Kafarnavm, se je zbralo pri morju okrog njega mnogo ljudstva. Kar pride eden izmed treh predstojnikov shodnice, v kateri so skrbeli za red in določevali službo božjo, Jajir po imenu, poklekne pred njega in ga prosi, naj bi prišel v njegovo hišo. Imel je namreč edino hčer, ki je imela kakih 12 let, in ta je umirala. Pa zelo ga je prosil rekoč: *Gospod, moja hči umira, pridi in položi nanjo roke, da ozdravi in živi.* Jezus vstane in odide z njim, in veliko ljudstva je šlo za njim, da so ga stiskali.

To priliko porabi neka žena, ki je bila prišla od Cezareje Filipove, dobra dva dni hoda, v trdnem zaupanju, da bo v svoji veliki stiski pri Jezusu našla pomoč. Ker je bila pa paganka, si ni upala pred Jezusa stopiti in ga osebno prositi. — Trpela je na krvotoku že 12 let; vse svoje imetje je že bila izdala zdravnikom, a nič ni pomagalo. Slišala pa je o Jezusu, kako čudežno zdravi vsakovrstne bolnike, zato sklene takoj k njemu iti. Le dva velika pomisleka sta jo zadrževala: lastnost njene bolezni, katero

so judje smatrali za nečisto, da so se skrbno izogibali takih bolnikov, in pa to, da je bila ptujka, paganka. Zdela se ji je pa sedaj najlepša prilika, skrivaj se približati Jezusu tako, da ne bode nihče opazil te dvojne zapreke, ker je bila tolika gnječa. Imela je pa po vsem tem, kar je bila že izvedela o Jezusu, toliko zaupanje do njega, da je mislila, že bližina Jezusova jo bode ozdravila; posebno pa si je mislila, da ima obrobek njegovega plašča tako zdravilno moč, ker na tem robu je pagan že po zunanje spoznal juda. Zato pa so tudi farizejci nosili tako širok rob pri svojem plašču, da so se ponosno odlikovali mej domačini in se še posebej ločili od paganov. Zato je rekla sama sebi: „Če se dotaknem le robu njegove obleke, pa bom ozdravela.“ In res hipoma je bila poplačana ta velika vera, to trdno zaupanje: od zadaj se približa Jezusu, dotakne se robu njegove obleke — in takoj se čuti popolnoma zdravo. Menila je, da je to storila skrivaj; in res bi bilo vse ostalo na skrivnem, ko bi bil Jezus tudi sedaj kakor premnogokrat zakrival svoj čudež, a ravno tukaj je hotel, naj bo čudež očiten; zato se obrne in pravi: *Kdo se je dotaknil mojega oblačila?* In ko so vsi zanikali, pravi Peter in kateri so bili ž njim: *Učenik, množice te rinejo in stiskajo, in praviš: Kdo se me je dotaknil?* Češ, v toliki gnječi se to ne dá zabraniti. Jezus pa reče: *Nekdo se me je dotaknil, zakaj poznam, da je zdravilna moč iz mene šla.* In se je ozrl, da bi jo videl, katera je to storila. Ko žena vidi, da Jezusu ni skrito njeno dejanje, se začne bati, uplašena in trepetaje pristopi, poklekne prédenj in mu pové vso resnico. Jezus pa ji reče: *Hči, bodi potolažena, tvoja vera ti je pomogla; pojdi v miru in bodi zdrava od svoje nadloge!*

Ta ganljiva dogodba bi se nam zdela še vse lepša, ko bi se znali bolje „postaviti v položaj drugih ljudij“, ko bi si znali prav odgovoriti na vprašanje: „Kaj pa, ko bi se tebi zgodilo kaj takega?“ Le pomislite, koliko je trpela ta uboga ženica celih 12 let. Sv. evangelist Marka pravi, da je veliko prestala od mnogih zdravnikov, in vse svoje je izdala, pa ni bilo nič pomagano, marveč še le hujše ji je bilo. In kolike zapreke so se ji stavile, predno je prišla k Jezusu! Kako težavna je bila za *tako* bolnico tako dolga pot! In potlej v koliki skrbi in zadregi je, kako bi mogla zaničevana paganka mej ponosnimi judi se približati božjemu Čudodelniku! Kakor bi jo videl, tako se mi zdi, vso utrujeno od dolgega pota, vso izdelano po hudi bolezni, blede, upadeno, le „kost in koža“ je je še, kakor senca se plazi mej množico in računi sama

pri sebi: „Ako se le dotaknem robu njegove obleke, pa bom zdrava“, in kakor hitro se ponudi ugodna prilika, brž izvrši svoj sklep. In glej, kakor električna iskra hitro prešine zdravje njene bolne ude in čilost njeno utrujeno telo. Sv. Marka, ki nam to dogodbo posebno natanko slika, še posebej pristavi opomnjo, da se je hipoma izvršilo ozdravljenje! Oj, zdaj pa si še mislimo njeno srčno radost, ki jo je čutila vsled nenadnega ozdravljenja in vsled premilih besedij, ki jih je slišala iz ust Jezusovih! Oj, kolika radost — čez 12 let prvokrat popolnoma zdrava! Oj, kako je hvalila Boga vso pot, ko se je vračala domov, in s koliko gorečnostjo je pripovedovala povsod, koliko dobroto ji je storil Gospod.

II. Gotovo je bilo tudi ljudstvo vse veselo in navdušeno za Jezusa, vsemogočnega zdravnika iz nebes. Le eden, eden je skrajno užaljen, ker se Gospod tako dolgo mudi na cesti; vsaka minuta mu je kakor večnost. Ta je o č e J a j i r. „Oh, si misli, kaj pa če moja edinka, moja draga hčerka umrje mej tem, ko ta tujka moti Gospoda.« Moramo si pa tudi misliti, da tolik čudež, ki ga vidi pri 12-letni bolnici, na novo poživi in utrdi zaupanje v očetovem srcu.

In res, še je govoril Jezus, kar pride nekdo Jairovih in mu reče: *Tvoja hči je umrla; čemu nadleguješ še Učenika?* Jezus pa se je takoj, ko je slišal to sporočilo, in videl, kako britkostno je zadelo prestrašenega očeta, obrnil k njemu in mu rekel: *Ne boj se, le veruj, in oživila bo!* Glejte, kako miločutno srce ima božji Tolažnik!

Končno pridejo na določeni kraj — k hiši žalosti. Tu se razvije eden največastnejših in najginjlivejših prizorov v evangeliju. Hiše so imele takrat, kakor še sedaj v jutrovih krajih, sprednjo ali vsprejemno sobo v pritličju (kakor je bil tako zvani atrij pri Rimcih). Tukaj so bili, ko je Jezus vstopil s Petrom, Janezom in Jakopom, že okrog neutolažno jokajoče matere zbrani znanci in sorodniki ter drugi, ki so sožalno plakali; tudi godba je bila. Pričelo se je pa žalovanje zato tako hitro, ker pri judih ni bilo dovoljeno, da bi mrlič ostal nepokopan čez noč; tako zelo hrupno in šumno pa je bilo zato, ker je pri judih taka šega. Žalovanje pri mrliču je bilo tako bistveno, da si je najrevniši Izraelec moral najeti dva piskača in eno žensko, da je jokala. Kaj pa še, če edina hči umrje pri tako imenitni hiši, kakor je bila Jairova. Kakor prej Jezus ni pustil nikomur v hišo razun le trem odbranim apostolom, tako je tudi sedaj velel razven očeta in matere vsem drugim, naj

gredo ven, češ, da tu ni treba žalovanja, rekoč: *Kaj delate hrup in jokate? Odstopite, zakaj deklica ni mrtva, marveč spi.* In so se mu posmehovali. To posmehovanje si lahko razlagamo na dvojno. Če pomislimo, da je bila to hiša shodničnega predstojnika, so bili bržkone ti ljudje farizeji in drugi brezverci, ki so se res zaničljivo vèdli do Jezusa. Mislimo si pa tudi lahko tako, da to posmehovanje ni bilo zaničevalno, marveč le pomilovalno, češ, te besede Jezusove o spanju dekličjem so le prazna tolažba, ker dobro vemo, da je umrla, ne pa zaspala. Kakor je že bilo, ustavljati se pa le niso upali, marveč so šli iz hiše, in Jezus vzame s seboj Petra in Jakopa in Janeza, očeta in mater, stopi k deklici, jo prime za roko ter ji reče: *Talita kumi!* to je, *deklica vstani!* In precej je vstala in hodila. Jezus ukaže starišem, naj ji dajo jesti. In njeni stariši so se zavzeli; on pa jim je zapovedal, nikomur ne praviti, kar se je zgodilo. Vendar se je razglasil ta dogodek po vsej deželi.

Pomudimo se še za trenotek pri tej veličastni dogodbi. Pri malem otroku sprememba ob smrti ni tako znatna kakor pri odraslem. Umrlo dete je skoro nespremenjeno, kakor bi spalo. Pri dvanajstletni deklici je pa to drugače, smrt jo je vso pre naredila: blede lice, upadeni obraz, udrte oči itd. vse, vse je mrliško — tako počiva mrzla in otrpla na mrtvaškem odru! Ko pa se približa Jezus mrtvi deklici in jo prime za roko ter ji reče: *deklica vstani!* se takoj začne povračati življenje v to ovenelo cvetlico: rudečica se povrne na lica, oči se odpro, glavo povzdigne, sede, vstane in hodi! Oj, kako je zahvaljevala Jezusa za toliko dobroto. Kako je bila vesela, da se ji še ni sodba izrekla za vselej; ako ni bila še pripravljena za smrt, je sedaj vse lahko še popravila. — In kako ganljivo je naslednje: na kar sta oče in mati pozabila, tega ne pozabi predobrotljivi Jezus, da je deklica že lačna, in ukaže ji dati jedi. Res, da se je to zgodilo zato, da bi se prepričali, da je res živa in zdrava; vendar si tudi lahko mislimo, da je Jezus s tem pokazal poleg svoje božje moči tudi detinsko milo in ljubeznivo do brotno Srce!

Oba imenovana čudeža sta v tesni zvezi in imata ob enem nekaj preroškega v sebi; sta kakor neka veličastna prilika. Bolna žena je prišla od daleč, z veliko bojaznijo, a tudi z veliko vero in trdnim zaupanjem se bliža Gospodu; njena beda je silo velika in dolgotrajna, vse, kar je poskusila za rešitev, ji ni moglo pomagati, le Jezus, božji zdravnik, jo more rešiti. Ta žena pomeni uboge pagane, ki so bili dušno tako zelo bedni in skrajno zapuščeni, da si sami

kar niso mogli pomagati; a ko so spoznali Jezusov evangelij in njegovo božjo moč, so se mu bližali z ganljivo zaupnostjo; so kar trumoma prihajali v Jezusovo cerkev ter v nji našli tolažbo in zveličanje. — Drugače pa se je vedel imenitni Jajir. Njemu ni bilo treba daleč hoditi, našel je Jezusa v domačem mestu. Žena je bila 12 let v skrajni nadlogi, a Jajirova hči je bila 12 let zdrava, še le sedaj je nastopila smrtna bolezen, in za očeta skrajna sila, v kateri gre iskat pomoči k Jezusu. A njegovo zaupanje nikakor ni tako trdno, njegova vera le mala iskrica, če se primerja z vero 12-letne bolnice. Bolnica je pričakovala ozdravljenja, če si je le posreči, da pride v Jezusovo bližino, če se le dotakne robu njegove obleke; oče Jajir pa meni, da mu Jezus ne more umirajoče hčere drugače ozdraviti, kakor če pride k nji v hišo in če položi roke na njo. Pagansko ženico hvali Jezus zarad njene trdne vere, rekoč: *Tvoja vera ti je pomagala*, pri Jajiru pa še le mora vzbujati vero, mora še le tlečo iskrico razgreti v tak žareč ogenj, da mu bo mogel storiti čudež. V veri in zaupanju ga je hotel utrditi s tem, da se takoj napoti proti njegovi hiši; s tem, da potoma pred njegovimi očmi čudežno ozdravi tako hudo bolezen 12-letne bolnice, in če tudi je sicer skrival čudeže, tukaj hoče, naj se očitno pokaže, da bi Jajir mogel dobiti večjo vero, večje zaupanje. In tudi takrat, ko je bila Jajirova vera v največji nevarnosti, ko mu je tužno sporočilo, da je hčerka že umrla, podrlo vse upanje, češ, da je že prepozno, da je vse zgubljeno, tudi takrat ga še osrčuje in potrjuje v veri, rekoč: *Ne boj se, le veruj in oživela bo!* Glejte, tak je pa zastopnik j u d o v s t v a. Judje so bili sicer izvoljeno ljudstvo, niso tako čutili dušne bede in boleznin kakor pagani, a kako težko jih je bilo pridobiti za cerkev! Mnogo jih ni bilo mogoče pregovoriti na noben način; zavrgli so Jezusa in ostali so zunaj cerkve: bolna deklica ni bila ozdravljena, umrla je in še le po smrti je bila obujena; tako tudi uči sv. apostol Pavel, da tudi judje ne bodo ostali vedno trdovratni, dušno mrtvi, marveč predno bo konec sveta, se bodo tudi vzdramili in pridružili sv. katoliški cerkvi. Ganljivo je tudi opazovati, koliko ozirov ima Jezus za očeta Jajira; vsa dogodba se takorekoč suče okrog njegove osebe, ker je on prišel Jezusa prosit pomoči, njega ima ves čas pred očmi, četudi vmes še drugim pomaga. Da bi v njegovi hiši ne napravljaj nikakoršne nadležnosti in neprilike, noče, da bi šli drugi ljudje v hišo, še izmej svojih apostolov vzame le tri s saboj, katere je večkrat posebej odlikoval; da bi Jajiru ne bili nadležni njegovi prijatelji iz

višjih krogov, da bi ga ne zaničevali farizeji, ker se je tako ponižal do Jezusa, noče, da bi bili priča čudeža, tudi le-ti morajo poprej iti iz hiše; iz istega vzroka bržkone tudi končno prepovē, naj se čudež nikar ne razglasuje. Kako krasen zgled nam je dal Jezus, kako je treba občevati z ljudmi in kako imeti ozir z njihovimi slabostmi.

III. Ko je šel Jezus od Jajirovih, šla sta za njim dva slepca in sta vpila: *Usmili se naju, sin Davidov!* Ko pa pride v hišo, pristopita slepca k njemu. In Jezus jima reče: *Verujeta li, da vama morem to storiti?* Rečeta mu: *Da, Gospod!* Tedaj se dotakne njunih očíj, rekoč: *Zgodi se vama po vajini veri!* In njune oči se odpro. Jezus jima zapreti: *Glejta, da nihče ne izvé!* Ona sta pa šla in sta ga razglasila po vsej okrajini.

Zopet v tej ganljivi dogodbi vidimo, kaj je Jezusu najljubše, namreč trdna, neomahljiva vera. Po čudežih, katere je Jezus zlasti one dni delal v toliki obilici, posebno pa še po zadnjih dveh, sta bila tudi slepca v veri tako utrjena, da sta zaupno pomoči iskala pri njem in svojo vero kar očitno izpovedala na cesti, ne zmenivši se za farizeje, ki so povsod zalezovali Jezusa. Tako natanko se razven apostolov še nihče ni izrazil o Jezusu; imenujeta ga naravnost Sina Davidovega, kakor so preroki napovedovali prihodnjega Odrešenika. A vendar še Jezus poskuša njuno vero. Ko ga kličeta in gresta za njim, se ne zmeni za nju, kakor bi ju ne slišal. Pa ne dasta se oplašiti, marveč kličeta in prosita še dalje ter gresta še za Jezusom do vrat, ko je stopil v hišo. Pa tudi še noter gresta za njim in ga prosita, naj ju ozdravi. Pa tudi to še ne zadostuje. Zveličar ju še vpraša, če res verujeta, da jima more storiti to, za kar ga prosita. Odločno in z vsem spoštovanjem, ker ga še enkrat nagovorita z besedo *Gospod*, zatrjujeta, da verujeta. Jezus ju jehotel s takim vedenjem pripraviti za čudež s potrpežljivostjo, udanostjo, ponižnostjo in stanovitnostjo. Morala sta sodelovati in dobroto si vsaj nekoliko zaslužiti, kakor jima potlej Zveličar naravnost potrdi: *Po vajini veri se vama zgódi!*

Morda se ta dogodba komu ne zdi tako veličastna, kakor druge, češ, ker je tako na kratko povedana. A to je zopet le radi tega, ker ne znamo tuje nesreče in sreče prav ceniti. Ko bi pa prav prevdarili, kaj se pravi slep biti, nikoli ničesar ne videti, ne ljudij, ne drugih stvari, ne brezštevilnih lepotij v stvarstvu božjem, in ko bi znali prav premisliti, kolika sreča je za takega revčka, ako hipoma zopet spregleda: potlej bi seveda tudi nam vse dru-

gače na srce govorile take dogodbe. In vera v Jezusa bi nam ne spala več v srcu, marveč veselo in navdušeno bi tudi mi govorili o Jezusu in ga poveličevali ob vsaki priliki, posebno ponižno in goreče bi ga hvalili in molili v presv. Rešnjem Telesu.

A ne le to; ne bi ga hvalili samo z besedo, v molitvi, v pesmi in pogovorih, marveč poveličevali bi ga tudi v dejanju s svojim uzornim življenjem ter bi le njemu služili, le njemu živeli! K takemu sklepu naj nas posebej vzpodbuja oživljenje Jajirove hčere. Tako mlada, pa je morala že umreti! Toda blagor ji! Bila je nazaj poklicana k novemu življenju. Ako ni bila prvokrat lepo pripravljena, je še sedaj lahko vse popravila. Kadar pa odbije naša zadnja ura, nam odloči našo usodo za vselej, srečno ali — nesrečno! Kakor drevo pade, tako obleži! Mili Jezus, Gospod življenja in smrti, vodi nas tako, da bo srečna in vesela naša zadnja ura! Amen.

A. Kržič.

2. Lažnjivi preroki.

Varujte se lažnjivih prerokov.
Matevž. 7, 15.

V starem zakonu so imenovali preroke pobožne, od Boga razsvetljene može, ki so ljudstvo opominjali k dobremu, odvrčevali od hudega in napovedovali prihodnjega Zveličarja. Pozneje pa je nastopilo dosti takih ljudij, ki so ravno narobe ljudi napeljevali k hudemu in odvrčevali od dobrega. In o teh govori Jezus v današnjem evangeliju ter jih imenuje lažnjive proroke in pred njimi posebno svari svoje učence, rekoč: *Varujte se lažnjivih prerokov!* Ali so tudi še dandanes taki lažnjivi preroki? Takih ljudij je, žali Bog, še prav dosti in jako potrebno je, da človek dobrim kristijanom in posebno mladini zakliče: *Varujte se lažnjivih prerokov!* Pred temi lažnjivimi preroki vas tudi jaz svarim v današnji pridigi, ter vam rečem, da se jih morate varovati, ker vas zapeljujejo 1. s svojimi besedami, 2. s svojim slabim z g l e d o m.

I. V vsakem stanu so še dobri in pobožni kristijani; tako se dobi dobre stariše, vestne gospodarje in gospodinje, dobre mladeniče, pridna dekleta. Da bi pač vsaj ti v dobrem stanovitni ostali in se nikoli ne dali zapeljati k slabemu. Dostikrat seveda slišijo

pri pridigah in krščanskih naukih, kaj morajo storiti, vsak dan vidijo morda tudi dobre zglede drugih. Kolikrat se zlasti mladina opominja, kako mora živeti in se obnašati. Kolikrat se vam pové, kako lepo in dobro je, če človek prav po krščansko živi; kako potrebno je, da se človek s silo premaguje in zatajuje, če hoče priti v nebesa; kolikrat slišite, da nas greh stori nesrečne na duši in na telesu, da pride za slabim in pregrešnim življenjem navadno tudi slaba in nesrečna smrt, in za slabo smrtjo večno pogubljenje.

Vsako drevo, pravi sv. evangelij, ki ne prinaša dobrega sadu, bo posekano in vrženo v ogenj, v večni ogenj!

Toda, dragi kristijani, dostikrat ste že in še boste tudi ravnarobe slišali. Dobé se tudi lažnjivi preroki, to je taki ljudje, ki s svojimi besedami druge kristijane zapeljujejo k slabemu, ki tako-rekoč vse pridige in krščanske nauke pokončajo in uničijo, ki ljubemu Bogu duše krađejo in jih prodajajo satanu.

Krivi, lažnjivi preroki so tisti, ki pravijo, da je treba starišem in gospodarjem skrbeti le za njih časno srečo, le na to gledati, da se jim bo tukaj na tej zemlji dobro godilo. Lažnjivi preroki govoré zoper vse dobro, zoper sramožljivost in sv. čistost, zoper čednost in pobožnost, in se morda norčujejo celo iz besede božje in iz sv. zakramentov. Lažnjivi preroki pravijo: Malo piti, to vendar ni greh, potem pa ne pijó malo, ampak se popolnoma vpijanijo; pravijo: lepo obleko imeti, to vendar ni greh, čeprav je potem ta obleka zoper njihov stan in zoper sramožljivost; kratkočasna, vesela beseda jim ni pregrešna, čeprav s takimi besedami zapeljujejo in pohujšujejo nedolžne duše in jim krađejo iz srca sramožljivost in čistost.

Ne bom vam danes pravil, kak odgovor bodo dajali pred Bogom taki lažnjivi preroki, ki s svojimi besedami druge od dobrega odvrtačujejo in v greh zapeljujejo; kako jim bo zaradi tega smrtna ura težka in britka in kaj bodo morali trpeti v večnosti; le toliko vam rečem: Varujte se, dragi kristijani, pred takimi lažnjivimi preroki, bežite pred takimi ljudmi, da tudi vas ne pohujšajo.

Sveti apostol Pavel pravi: *Ko bi tudi angel z nebes vam drugače oznanoval, kakor smo vam mi oznanovali, bodi preklet!* Pa vidite, dragi kristijani, taki ljudje niso angeli, čeprav pridejo k vam, kakor pravi današnji evangelij, v ovčjih oblačilih, pa so znotraj zgrabljivi volkovi. Ne verjemite jim tedaj, kajti, kakor tudi tako lepo pravi današnji evangelij: *Po njih sadu jih boste spoznali*; po njihovih delih jih boste spoznali, kakšni so, in ta dela so tudi

slaba, kakor njihove besede, in tudi z deli, s svojim slabim zgledom vas hočejo zapeljati in to še bolj, kakor s svojimi besedami.

II. Marsikdo nima priložnosti s svojimi besedami škodovati, toda s svojim slabim zgledom pa vsak lahko škoduje, kdor le hoče, In zgled tudi človeka bolj vleče, kakor beseda. To ste gotovo že sami dostikrat lahko skusili, dragi kristijani. Če n. pr. otroku kako stvar še tako lepo opišeš in poveš, kakšna je, ne bo tako zelo hrepenel po nji, kakor če mu jo kar pokažeš; če jo otrok vidi, bo precej roko stegnil po nji. Goldinar v roki človeka bolj veseli, kakor če mu ga kdo le oblubi. Svojemu sovražniku odpustiti, dokler ga ne vidiš, je lahko; če ti pa zopet pred oči pride, ti pa precej y srcu vskipi zopet stara jeza in sovraštvo. Tako je tedaj gotovo, da slab zgled človeka dosti prej zapelje, kakor slaba beseda.

Sicer dober zgled tudi dosti dobrega stori; če vidi otrok, da njegov oče klobuk z glave vzame, kadar zvoní, bo sam tudi tako storil; če vidi, da njegova mati pri molitvi lepo roke sklene, bo ravno tako storil, kakor je mater videl. Zato je pa tudi rekel Jezus svojim apostolom: *Naj sveti vaša luč, namreč vaši dobri zgledi, pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in častijo Očeta, ki je v nebesih.* In gotovo bo marsikdo zaradi dobrega zgleda, ki ga je drugim dajal, prejel veliko plačilo v nebesih.

Toda slab zgled pa še bolj upliva, zato ker je človek bolj k slabemu nagnjen, kakor k dobremu, in rajši slabo posnema, kakor dobro. Kolikrat se lahko sliši: Zakaj bi jaz tako ne živel in delal, saj drugi ravno tako delajo. Slab zgled jih zapelje in pohujša in vendar pravi Jezus: *Gorje tistemu človeku, po katerem pride pohujšanje; bolje bi mu bilo, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil in bi se potopil v globočino morja.*

Pohujšanje ali slab zgled to je vse eno, in vendar se marsikdo, ki pregrešno živi, s tem izgovarja: saj drugi in druge ravno tako delajo, in kakor drugi delajo, tako jih potem posnema in ravno tako živi, kakor oni.

Poslušanje božje besede, pridige, je imenitna stvar, je bistven del nedeljske službe, ki obstoji iz svete maše in pridige. V bukvah pregovorov je zapisano: *Kdor svoja ušesa proč obrne, da ne sliši besede božje, tisti je ostuden pred Bogom;* in vendar je toliko kristijanov, ki zaničujejo pridigo, toliko jih je, katerim se ne ljubi poslušati besede božje in se med pridigo pogovarjajo in smejejo, ali pa še kar proč gredó. S tem drugim slab zgled

dajejo, drugi potem ravno tako delajo, ter se izgovarjajo : saj drugi ravno tako delajo.

Imenitna, sveta stvar je zapoved božja, zapoved cerkvena : *Posvečuj zapovedane praznike, bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši.* Kdor bi tedaj ob nedeljah in zapovedanih praznikih ne bil pri sv. maši, ali bi se pri njej nespodobno obnašal, ta bi imel greh. In vendar, kako se mnogi obnašajo med sv. mašo. Koliko jih je, ki med sveto mašo mislijo na smrt Jezusovo, katere spomin se obhaja pri sv. maši, koliko jih je, ki obžalujejo med sv. mašo svoje grehe, ker so ž njimi svojega Boga razžalili in krivi bili Jezusove smrti, in koliko jih je, ki bi med sv. mašo sklenili, da se bodo zanaprej v resnici poboljšali in zapustili svoje pregrešno življenje? O morda marsikdo na to še ne misli med sv. mašo, ampak je s tem zadovoljen, če pri sv. maši le stoji v cerkvi, (ali pa, kakor je navada, tudi zunaj cerkve), za molitev, za Boga, se pa takrat malo zmeni, njegove misli so daleč proč od sv. maše. In čez dan? Namesto, da bi bogoljubna dela opravljal, kakor zahteva cerkvena zapoved, se pa vda lenobi, pijači ali še grjemu grehu, in potem misli, da je s takimi deli posvečeval nedeljo, dan Gospodov! Ne bi tako delali, vsaj marsikdo ne, če bi ne videli slabih zgledov drugih, tako pa ravno tako delajo. Zakaj? saj drugi tudi tako delajo.

Imenitna je četrta božja zapoved : *Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.* Ta zapoved ne velja samo za majhne otroke, ampak tudi za velike, in za te le še bolj, ker imajo več pameti, in lahko spoznajo, koliko dobrega so že prejeli od svojih starišev in kako morajo zaradi tega svoje stariše ubogati. Pa vendar ne ubogajo, nobene stvari jim stariši ne smejo prepovedovati; če jim pravijo, da naj po noči ne hodijo okoli, da naj zapusté grešna znanja, se še ne zmenijo. Drugi, pravijo, ravno tako delajo, pa jim doma nič ne rečejo.

Koliko slabega se naredi z nečimurnostjo v obleki, če prav mora biti, kakor pravi sveto pismo, tvoja lepota znotraj, v čistem, sramežljivem srcu. In od kod ta nečimurnost? Drugi se tudi tako nosijo, zakaj pa jaz ne!

Toliko hudega stori slab zgled, in marsikdo bo moral zaradi njega pred Bogom strog odgovor dajati, če mu bo Sodnik rekel : »Ker si slab zgled dajal, so drugi in druge za teboj greh delali, in ga bodo delali do svoje smrti.«

Toda taki lažnjivi preroki se ne zmenijo dosti zato; in zaradi tega rečem vam, dragi kristijani: Varujte se jih, ne dajte se zapeljati z njihovim slabim zgledom.

Sv. pismo nam pripoveduje, da je bil pobožni Tobija ujet in je moral v ječi skupaj živeti s hudobnimi ljudmi, ki so bili pagani in neverniki. On pa se ni dal od njih zapeljati. Drugi so molili zlato tele, kot svojega Boga, on pa se je ogibal njihove družčine; drugi so jedli jedi, ki so bile prepovedane Izraelcem, Tobija sam ni jedel, ostal je Bogu in njegovim zapovedim zvest, in Bog ga je zaradi tega blagoslovil. In če tudi vas, dragi kristijani, hočejo hudobni ljudje, lažnjivi preroki zapeljati v greh, ne zmenite se zanje, ampak ostajte Bogu zvesti in On bo vam to poplačal.

Sedaj veste, kdo so lažnjivi preroki dandanes! To so tisti ljudje, ki druge s svojimi besedami in s svojim slabim zgledom odvrtaajo od dobrega in zapeljujejo v greh. Ali ti, dragi kristijan, še nisi posnemal takega človeka? nikoli s svojimi besedami? nikoli s svojim zgledom? Ali se pa tudi nikoli nisi dal zapeljati od takega lažnjivega preroka, se še nisi nikoli izgovarjal: drugi ravno tako delajo? Kar se je pa do sedaj zgodilo, se v prihodnje ne smé več zgoditi. Ne dajte se več zapeljati od takih lažnjivih prerokov, bežite pred njimi. In zato vam še enkrat rečem z današnjim evangelijem: *Varujte se lažnjivih prerokov!* Amen.

M. K.

Osma nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXXI.

Otroci tega sveta so modrejši v svojem rodu, kakor otroci luči. Luk. 16, 8.

Včasih premišlujem naše nasprotnike, t. j. sovražnike svete katoliške cerkve in nasprotnike pobožnega življenja, ali naj rečem naravnost: sovražnike Kristusove. In recite, kar hočete, čuditi se jim moram, celo — hvaliti jih moram, hvaliti seveda v tem smislu, kakor je hvalil Jezus krivičnega hišnika. Hvaliti moram njihovo veliko pridnost, požrtvovalnost, vnemo in navdušenost, s katero služijo pekel sebi in drugim. Le odkritosrčni bodimo: mi ne de-

lamo tako goreče za nebesa! — In kako neustrašeni so! Kar nič se ne zmenijo za to, kar jim porečemo mi — njihovi nasprotniki; takrat se še najbolj veselé, kadar vidijo, da so nas kaj razdražili. Kako smešno in sramotno se pa večkrat vedejo katoličani: svoje molitve, svoje čednosti, svoja dobra dela skrivajo, pa ne iz ponižnosti, češ, samo Bogu v čast, marveč iz golega strahu pred ljudmi, ker mislijo, da se bo svet podrl, če jih kak liberalec grdo pogleda, ali jim reče žal besedo! Posebno se je pa čuditi njihovi prekanjenosti, s katero hočejo doseči svoje namene, in ravno to Zveličar še posebno povdarja pri nasprotnikih. Seveda jih ne moremo posnemati v nepoštenih sredstvih, v laži in zavijanju, v krivičnosti in predrznosti; a to pa lahko rečem, ko bi mi tako spretno in vztrajno rabili moč resnice, ki je na naši strani, in tako junaško vihteli orožje pravice, za katero se borimo, kakor delajo otroci tega sveta za svojo slabo reč z zlobnimi sredstvi, in ko bi si hoteli v vsej meri v prid obračati pomoč božjo, katere nimajo nasprotniki, naša sveta katoliška reč bi bila v vse drugačnem cvetju!

Posebno se mi pa milo stori, ako vas moram še posebej opominjati, da se trudite vsaj toliko za spoznavanje našega nebeškega kralja in Gospoda, Jezusa Kristusa, kolikor se trudijo posvetnjaki, da po vrednosti proslavljajo svoje veljake in takozvane slavne može, da vsaj s toliko vnemo poslušajmo slavna dela našega božjega Zveličarja, kakor oni poslušajo izmišljotine svetnih, večkrat podlih junakov! Torej, dragi poslušalci, otroci luči, nikar se ne dajte osramotiti od posvetnjakov, ki so otroci teme, marveč zvesto in s pridom poslušajte in premišlujte besedo božjo. Danes pridejo na vrsto zadnji dogodki, ki so se vršili pred tretjo veliko nočjo, t. j. ob koncu drugega leta v Jezusovem javnem delovanju.

I. Že mnogokrat smo se lahko prepričali, kako je ljubi Jezus prav posebno skrb imel za svoje izvoljence, svete apostole. Le ti so pa tudi potrebovali izredne skrbi in pomoči Jezusove, ker so imeli po njegovi smrti prevzeti tako imenitno nalogo — nadaljevati njegovo delo na zemlji. Da bi jih pripravil za to preimenitno nalogo, hotel jih je vedno poleg sebe imeti, da bi slišali vse njegove nauke in bili priče vseh njegovih čudežev. Pa še več: ko so bili sedaj ob koncu drugega leta že dokaj podučeni in v veri utrjeni, jih pošlje tudi kakor za nekakšno poskušnjo med ljudi, da bi v njegovem imenu pomagali širiti in utrjevati kraljestvo božje in da bi bili dovelj in vsestransko pripravljeni, kadar bodo morali

sami nastopiti. Razpošlje jih že sedaj, dokler je v življenju, da bi imeli srčnost in zaupanje v njegovi bližini in da jim ob povrnitvi lahko dá nova navodila. O tej prvi razpošiljatvi apostolov nam je zlasti to-le pomniti:

Mnogo ljudstva od bližnjih in daljnih krajev se je zbiralo okrog Jezusa. Ko jih nekega dne zopet ugleda mnogo, se mu zamilijo, zakaj bili so zapuščeni in razkropljeni, kakor ovce, ki nimajo pastirja. Tedaj je rekel svojim učencem: Žetve je mnogo, a delavcev malo! Prosite torej Gospoda, naj pošlje delavcev v svojo žetev!

1. *In sklicaj je svojih dvanajst apostolov in jim je dal moč in oblast do vseh nečistih duhov, da bi jih izganjali, in ozdravljali vsakatero bolezen in sleherno slabost. Razpošlje jih, po dva in dva, oznanjevat kraljestvo božje in ozdravljat bolnike.* Jezus dá apostolom dvojno oblast, redno in izredno. Redno oblast jim dá, ker jim dovoli, da smejo učiti v njegovem imenu; izredno pa, ker jim izroči svojo božjo moč, da smejo, kakor on, v njegovem imenu delati raznovrstne čudeže, zato, da bi jim verjeli poslušalci, kateri so jih poznali kot preproste ribiče. Tudi sedaj imajo le taki možje oblast oznanovati božjo besedo, katere pošljejo Jezusovi namestniki, papeži in škofje; čudežev pa sedaj navadno ne delajo oznanovalci svete vere, zato ker ni treba, saj jih poslušalci že itak poznajo in vedó, da jih je poslal Kristusov namestnik. Le izjemoma se še godijo čudeži. Tudi v tem se kaže posebna ljubezen Jezusova, ker jih razpošlje po dva in dva, zato da bi ne bili preveč osamljeni ter bi imeli več poguma. Pa poslušajte še dalje, kako lepe nauke jim daje na pot:

2. *Zapové jim: „Ne hodite med pagane in ne zahajajte v mesta Samarijanov, temveč pojdite k izgubljenim ovcam hiše Izraelove! Pojdite, oznanjujte in recite: „Približalo se je nebeško kraljestvo!“ Bolnike ozdravljajte, gobovce očiščujte, mrtve obujajte, hudobne duhove izganjajte.“* Vsled božje obljube se je moralo božje kraljestvo najprej oznanovati judom. Zveličanje ima priti od judov, tako je Jezus sam rekel Samarijanki, ter je tri leta učil le po svoji domači deželi. Še celó po Kristusovem vnebohodu so se apostoli najprej obračali do judov in potlej do paganov. *Vam se je morala najprej govoriti božja beseda, tako sta rekla sv. Pavel in Barnaba judom v mali Aziji; ker jo pa od sebe pahate, in se nevedne štejete večnega življenja, glejte, se obrneva k paganom.* (Dj. ap. 13. 46.) Pa tudi vsega nauka naj jim še ne oznanjujejo, marveč le,

kakor nekdanj sv. Janez, naj ljudi pripravljajo za Jezusovo kraljestvo. Vsem ljudem vse nauke — ves evangelij oznanjevati je Jezus apostolom še le ukazal na dan svojega vnebohoda, rekoč: *Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsej stvari.* (Mark. 16, 15.) To jim zapové tudi zato, da bi se judom ne zamerili, ko bi šli tudi k sovražnim paganom in Samarijanom; a tudi le-ti bi jih bržkone še ne hoteli prijazno vzprejeti. Glejte, kako Jezus ljubi svoje učence in kako je skrben za nje. Kako ganljivo je tudi to, da jih še enkrat spomni čudežne oblasti in da jim posebej še našteva raznovrstne, tako velike čudeže, katere naj delajo!

3. Kar je Jezus sam najbolj ljubil, to priporoča tudi apostolom, namreč preprosto u b o š t v o: *Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte! Ne jemljite zlata, ne srebra, ne denarja v svoj pas, ne torbe na pot, ne dveh plaščev, ne obuvala, ne palice: zakaj delavec je vreden svoje hrane.*

4. Še celó za dobro ime skrbi Jezus pri svojih apostolih, zato jim naroča: *V katerokoli mesto ali vas pridele, poizvedite, kdo bi bil tam vreden; in tam ostanite, dokler ne odidete.* Seveda bo treba najprej izbirati, da dobijo tako dobrega človeka, ki bi jim hotel brezplačno nakloniti stanovanje in postrežbo; a sv. Jeronim pristavi tudi ta-le vzrok skrbi Jezusove: „Da bi ne bila omadeževana čast pridigovanja po slabem imenu tistega, kateri jih vzprejme“.

5. *Ko pa stopite v hišo, pozdravite, rekoč: „Mir bodi tej hiši!“ In če bo hiša vredna, pride vaš mir nad njo; če pa ne bo vredna, vrne se vaš mir k vam.* Z besedami: „Mir bodi s teboj!“ so se pri judih navadno pozdravljali; vendar v ustih apostolov pa te besede niso bile samo pozdrav, marveč pravi blagoslov, in sicer celo takrat ne brez zasluženja zanje, ko bi ga izrekli nevrednemu človeku.

6. Slednjič jim še naroči, kaj naj storijo, ako jih kje nočejo vzprejeti: *In če vas kdo ne vzprejme in tudi besedij vaših ne posluša, pojdite iz tiste hiše ali iz mesta in otresite prah od svojih nog v pričevanje zoper nje. Resnično vam povem: Lažje bo sodomski in gomorski zemlji v dan sodbe, kakor tistemu mestu!* Judje so imeli navado prah otresti od nog, ako so s paganske zemlje, ki jim je bila nečista in jih je onečistila, prišli na judovska tla. Tako naj bi tudi apostoli otresli prah od svojih nog v znamenje, da zaničevalci njihovega oznanila so enaki paganom in se torej ne morejo udeležiti Mesijevega zveličanja.

In apostoli so šli ter so po vaseh hodili in oznanovali evangelij in prigovarjali, naj delajo pokoro; in so veliko hudičev izgnali

in veliko bolnikov z oljem mazilili in ozdravili. Ko so se vrnili, so Gospodu veselo pripovedovali, kako so oznanjevali in delovali.

II. V tem času je bil sv. Janez Krstnik obglavljen. Ker smo si pa ta pretresljivi dogodek že natančneje ogledali takrat, ko smo v adventnem času skupno premišljevali njegovo delovanje, sedaj lahko takoj prestopimo k naslednjemu dogodku, k veličastnemu čudežu, ko je Jezus prvikrat nasitil množice v puščavi. Vsi štirje evangelisti nam bolj ali manj obširno opisujejo ta čudež. Skupno se glasi nekako tako-le: *Jezus reče apostolom: Pojdite v stran na samotni kraj in si malo odpočijte. Mnogo jih je namreč bilo, ki so prihajali in odhajali, in še jesti niso utegnili. In so stopili v ladjo in se prepeljali čez Galilejsko morje, ob katerem je mesto Tiberija. In ljudstvo jih je videlo, ko so se odpeljali, in mnogo jih je to izvedelo; in iz vseh mest gredo peš tja in jih prehité, zakaj videli so čudeže, katere je delal nad bolniki. Jezus je šel v samotni kraj, ki je pri Betsajdi, na goro in je sédel ondi s svojimi učenci. Bila je pa blizu velika noč, judovski praznik. Ko je torej Jezus povzdignil svoje oči in videl, da je velika množica ljudstva prišla k njemu, se jih je usmilil, ker so bili kakor ovce, ki nimajo pastirja. In jih je vzprejel in jim veliko govoril o kraljestvu božjem ter je ozdravil one, kateri so potrebovali zdravja.*

Dan pa se je začel nagibati. Tedaj pristopijo dvanajsteri in mu reko: „Samotni je kraj in čas je že pretekel; odpusti ljudstvo, da gredo v bližnje trge in vasi in si preskrbijo prenočišča in živéča.“ Jezus jim pa reče: „Ni jim treba odhajati; dajte jim vi jesti.“ In mu reko: „Gremo li pa kupimo za 200 denarjev kruha, da jim damo jesti?“ Jezus pa reče Filipu: „Od kod bomo kupili kruha, da bi ti jedli?“ To pa je rekel, ker ga je skušal, zakaj vedel je, kaj bo storil. Filip mu odgovori: „Za dvesto denarjev kruha jim ni dosti, da bi vsakdo izmed njih dobil kaj malega!“ Sedaj vpraša Jezus: „Koliko kruhov imate? Pojdite in pogledjte!“ Ko so izvedeli, je rekel eden izmed njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra: „Mladenič je tukaj, ki ima pet ječmenovih kruhov in dve ribi; toda kaj je to med toliko?“ Jezus pa reče: „Prinesite mi jih sem!“ Potem zapove svojim učencem: „Recite ljudem, naj se po vrsti vsedejo v travo.“ Bilo je namreč veliko trave ondi. In so se vsedli vrsta za vrsto po sto in po petdeset. Bilo jih je pa pet tisoč mož brez žen in otrok.

Tedaj vzame Jezus pet kruhov in dve ribi, pogleda v nebo, zahvali, jih blagoslovi in razlomi ter dá svojim učencem, da naj jih

razdelé ljudstvu. Tudi ribi razdeli vsem, kolikor hočejo. Vsi so jedli in se nasitili. Jezus reče učencem: „Poberite kosce, kateri so ostali, da konca ne vzamejo.“ Pobrali so torej in napolnili dvanajst košev s kosci, ki so ostali od pet ječmenovih kruhov in od rib tistim, kateri so jedli.

Ta čudež je tako lep, tako veličasten, da se moramo še nekoliko pomuditi pri njem.

Kraj, kjer se je vršilo vse to, je blizu Jordana na vzhodno-severni strani Galilejskega jezera, kjer je bilo nekdanje mesto Betsajda, katero je prezidal tetrarh Filip in mu po hčeri cesarja Avgusta pridejal ime Julija. Tam se razprostira na daleč lepa planjava, v ozadju pa se vzdiguje vabljivo pogorje, kamor se je Jezus umaknil z apostoli, da bi si nekoliko odpočili. A ker je prišlo za njim toliko ljudstva, je učil in ozdravljaval raznovrstne bolnike, kakor nekdanje na gori „osem blagrov“; nazadnje jih je pa še čudežno nasitil.

Vzrok tega čudeža je bila najprej blagohotnost in usmiljenost Jezusova, potlej pa tudi namen, da bi utrdil vero pri ljudstvu in pri apostoli. To se že kaže iz posvetovanja, ki ga ima z apostoli, predno naredi čudež. Apostoli mu morajo sami dokazati, takorekoč s številkami preračunati, da je v puščavi popolnoma nemogoče po natorni poti nasititi toliko množico. (Dvesto denarjev je okrog 70 gl. našega denarja. Ako si mislimo, da je bilo poleg mož še najmanj 2000 žensk in otrok, dobil bi vsak za 1 kr. kruha po Filipovem računu; zato je pa pristavil, da bi dobil vsak le kaj malega). Človek še le potlej prav spozna kako reč, ako jo vsestransko preudari in preišče. Tako želi tudi Jezus tukaj, naj bi apostoli prav jasno prevedeli, da brez čudeža ni mogoče nasititi toliko ljudij. Prižgal jim je takorekoč najprej svetlo luč, pri kateri naj bi prav jasno videli velikost čudeža, ki ga je nameraval storiti.

Čudež sam se pa mora iz raznih vzrokov prištevati največjim čudežem: zadeva notranje bistvo narave, tečnost hrane; ni se izvršil le pri enem samem človeku, marveč pri toliko tisočih, in se je pri vsakem posamezniku še ponavljal tolikrat, kolikorkrat je prejel kruh in zavžil; tudi ga ni bilo mogoče tajiti, saj se je godil očitno pred toliko tisoč ljudmi. Z neko silo, kateri se ni mogoče ustavljati, je imel vzbuditi in utrditi vero pri učencih in pri ljudstvu. Med seboj imajo tistega vsemogočnega Stvarnika, ki stori, da se vsako leto po natorni poti namnoži žito tako, da se nasičajo narodi vesoljnega sveta, pa istotako lahko tudi v enem trenutku pomnoži mrvico kruha tako zelo, da se ž njim nasitijo tisoči! „Kdo

nasičuje se sedaj ves svet,« tako vpraša sv. Avguštin, „če ne tisti, ki iz malo semenskih zrn vstvarja klasje“. Torej je ista moč, ki zrna pomnožuje v klasove in ki je v svojih rokah pomnožila pet kruhov. Oni kruhi so bili takorekoč semenska zrna, ki se niso izročila zemlji, marveč so bila pomnožena po njem, ki je vpo-dobil zemljo.

Pa tudi nekaj posebno ljubeznivega ima ta čudež v sebi. Kako v lepem redu in pobožno-mirno se vrši, čeravno pri toliki množici ljudij. Po apostolih razdeli Jezus svoje goste v več oddelkov (v 50 vrst po 100 mož, in še ženske in otroke posebej), in tako posedejo po veliki travi: kako veličastna gostija! Tudi zunanost povečuje ta izredni prizor. Spomlad je, ljudje sede po nežno zeleni travi (ki je v Sveti deželi o tem času že jako velika), za njimi se vzdiga svet — prijazno gorovje, pred njimi pa se razprostira lepa planjava tje do jezera; ob potokih cvetó oleandri; večerno solnce se ljubko ozira na družbo in ji pošilja svoje zadnje žarke v pozdrav. Apostoli so bili gotovo že poprej vajeni revežem in lačnim deliti miloščino, katero so sami prejeli od usmiljenih ljudij, vendar med toliko in na tak način še nikdar! Deljenje miloščine daje vselej neko posebno veselje dobremu srcu: s kolikim veseljem so pač tako sveti možje delili táko miloščino! In to v sveti navdušenosti po svojem prvem misijonu! Vseh oči so uprte v Jezusa, predno se prične delo božjega čudeža. On pa se ozre proti nebu, zahvali in blagoslovi kruhe in ribi ter podá apostolom, da naj jih razdelijo med ljudi. S tem pokaže v novič veliko ljubezen do apostolov, ker smejo sodelovati pri čudežu. Sv. evangelij nam ne pové, kako se je čudež vršil: ali se je kruh pomnožil že v rokah Gospodovih ob lomljenju, ali potlej v rokah apostolov ob deljenju. Najlažje si mislimo tako-le: Prvikrat so se pomnožili kruhi in ribi takrat, ko jih je Jezus prelomil in izročil apostolom, da naj jih razdelijo med ljudi; zakaj ko bi se bilo pomnožilo še le potlej, bi apostoli ne bili prvotno dobili toliko, da bi mogel vsak posebej deliti med ljudi. Drugič se je pomnožilo, ko so apostoli že delili; zakaj nemogoče bi bilo, da bi mogli apostoli ob enem nesti toliko kosov, da bi zadostovalo za toliko ljudij; tega pa ne beremo, da bi bil Jezus sam opetovano delil. Lahko si mislimo, da se je hrana pomnožila še v tretjič takrat, ko so že ljudje jedli; tudi to je verjetno, da je postal živež sam tako zelo tečen, da ga množica ni potrebovala celó tako veliko. Vsekako pa je prihajalo vse pomnoženje od Gospoda, ki je prvotno blago-

slovil le pet kruhov in dve ribi. Enako je tudi Stvarnik v začetku dal rastlinstvu in živalstvu to moč, da nasičuje njegove stvari po naravni poti.

Slednjič moramo pripomniti, da je Jezus tu delal velikodušno, neizrečno radodarno: dal je toliko, da so bili vsi nasičeni, čeravno jih je bilo takó veliko, kakor pripomni sv. Janez, *da so dobili, kolikor so hoteli*, da, celó še več, kakor je trebalo, da je še ostajalo. Ostankov so nabrali še 12 košev, torej več, kakor je bilo v pričetku vsega živeža. (Judje so imeli navado, da so na potovanje jemali koške s seboj, da so v njih hranili, kar so potrebovali na potu; torej je bilo lahko mogoče, da so dobili toliko košev za ostanke).

Lahko si mislimo, kako velik utis je moral imeti ta čudež za zbrano ljudstvo; morebiti od začetka ne tako zeló, a potlej čimdalje bolj, ko natančneje razvidijo razmerje med prvotnim živem in ogromnim številom nasičenih ljudij; slednjič pa je strmenje in navdušenje med ljudmi tako veliko, da spoznajo v Jezusu že po Mojzesu napovedanega Mesijo, in da ga hočejo po vsej sili imeti za svojega kralja, ki naj bi jih rešil iz oblasti rimskega jarma. A Jezus lepo mirno razpusti navdušeno množico s tem, da ukaže apostolom iti v čoln, sam pa se umakne na bližnjo goro, da bi molil. In ljudstvo se razide polagoma.

Pa ne morem se še ločiti od tega čudeža, da bi vas ob koncu še enkrat ne opozoril na lepoto Jezusovega Srca, ki se nam je razodela v tem čudežu. Kaže se najprej tako zelo vneto za čast božjo in blagor ljudstva: smili se mu, ter ne more nehati z učenjem, in sam nase še toliko ne misli, da bi jedel o pravem času; kaže se dalje njegovo dobrotljivo Srce: z apostoli se posvetuje, kako bi se moglo ljudstvu pomagati, in rajše stori čudež, kakor pa, da bi ljudstvo odpustil lačno; kaže se njegovo pobožno Srce: najprej moli in blagoslovi jedila, in po velikem delu gre zopet molit ter moli pozno v noč; pokaže se, kakor sem že nekoliko omenil, njegovo velikodušno in radodarno Srce: ljudstvu ne skrbi le za dušno hrano, marveč hoče jim utolažiti tudi telesno lakoto, svojo revščino takorekoč deliti z njimi, in ko stori čudež, stori ga tako, da imajo vsega v obilnosti, na preostajo; slednjič se kaže njegovo modro, ponižno, nesebično Srce: ostali koščki se morajo pobrati, čudež se zgodi na tak način, da ga ne more nihče tajiti, a čisto tiho in brez vsega šuma s pomočjo apostolov, in končno še ne mara, da bi se mu ljudstvo zahvalilo po svojih željah, umakne se jim tako, da si niti ne upajo

dalje za njim, ker v molitvi se ga pač nihče ne upa motiti. Glejte, kako krasno, kraljevsko Srce ima Jezus! In to premilo-veličastno Srce je še zmiraj med nami! Saj ravno ta čudež je predpodoba onega še večjega čudeža, ki omogoči, da je predobrotljivi Jezus kot božja jed, dušna hrana po vsem svetu, prav povsod, kjerkoli so dobri ljudje, kateri radovoljno poslušajo njegov nebeški nauk in vzprejemljejo njegove božje milosti. In ta čudež se tudi vrši s pomočjo apostolov, t. j. mašnikov, ki so sedaj njegovi namestniki in sredniki med Bogom in verniki.

Zaslepljeno ljudstvo je hotelo Jezusa imeti le za svetnega kralja, mi pa si izvolimo Jezusa za kralja naših duš! O, naj vlada in vodi naša srca, da postanejo polagoma vsaj nekoliko podobna njegovemu presvetemu, božjemu Srcu; o, da bi bili mi vsi njegove dobre ovčice, ki poslušajo njegov glas in veselo vzprejemajo njegovo božjo hrano v presv. Rešnjem Telesu, pa tudi enako čislajo in spoštujejo njegove mašnike, kakor je on ljubil in čislal svoje apostole. Amen!

A. Kržič.

2. Karmelska škapulirska bratovščina.

(Za praznik Marije škapulirske.)

Oblekel me je z oblačilom izveličanja,
ogrnil me z obleko pravičnosti.

Iz. 61, 10.

Sveta cerkev nam podaja mnogo pripomočkov, da bi laglje premagovali sovražnike svojega izveličanja in rešili neumrjočo dušo. Med drugim so nam v boju za izveličanje mogočna opora tudi razne cerkvene družbe in bratovščine. Res da je najveličastnejša, po starosti in obsegu najkrasnejša družba — sv. katoliška cerkev sama. Ali kakor se državljani v državi v dosego svetnih koristij združujejo v razne družbe, ki imajo namen, da pospešujejo in povzdigujeje obrtnijo, kupčijo, umetnost, tako so se tudi udje svete katoliške cerkve že od nekdanj združevali še v posebne družbe in bratovščine, da bi tem lažje in vspešneje delali za izveličanje svoje neumrjoče duše. V združenju je moč! Česar posameznik ne zmora, to dosežemo z združenimi močmi. Cerkvene bratovščine so velikega pomena za cerkveno življenje. One svoje ude navajajo k natančnemu izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedij.

Zato so tudi svetniki bratovščine visoko čislali, jih priporočevali, razširjevali; sv. cerkev jih je pa obdarovala z mnogimi predpravkami in odpustki. Ko je umiral vojvoda popolski (de Popolo) v Neapolu, je rekel svojemu sinu: »Ljubi moj sin! Za vse, kar sem storil dobrega v življenju, za vse se moram zahvaliti Marijini družbi, katere ud sem bil. Nimam ti zapustiti lepše dedščine, kakor to, da si tudi ti v Marijini družbi. V večjo srečo si štejem, da sem bil ud Marijine bratovščine, kakor pa, da sem bil vojvoda popolski.«

Posebno koristijo udom Marijine družbe, pa tudi Marijine bratovščine sploh jim prinašajo mnogo dobička. Danes obhaja sveta cerkev spomin škapulirske Matere božje. Ker nas je mnogo vpisanih v to bratovščino, se mi zdi potrebno, da spregovorim nekoliko o tej bratovščini udom in neudom v poduk in spodbudo. Poglejmo 1. začetek karmelske bratovščine; 2. njene duhovne dobrote in dolžnosti njenih udov.

I. Svoje ime ima ta Marijina bratovščina od gore Karmel v Sveti deželi. Karmel je nekako osem milj dolgo pogorje na zapadnem obrežju te dežele. Na tej gori je še dandanes samostan očetov Karmelitov. V starem testamentu je živel na Karmelu, ki ima mnogo podzemskih votlin, prerok Elija; pozneje so tu bivali njegovi učenci, ki so bili v svojem življenju in delovanju nekaka predpoda današnjega samostanskega življenja. Tudi sv. pismo to goro večkrat častno omenja. Tako je bila gora Karmelska že od nekaj sveta Judom in paganom. V krščanski dobi pa je še posebno zaslovela zaradi češčenja Marijinega. Ono leto, ko je prišel binkoštno nedeljo sv. Duh nad apostole, je živelo na Karmelu več mož skupaj po zgledu učencev preroka Elije. Spreobrnjeni po spokornih pridigah sv. Janeza Krstnika, so pričakovali Kristusovega prihoda. Ko so ti videli, kako so apostoli, napolnjeni s sv. Duhom, govorili različne jezike in delali mnoge čudeže, so bili o resničnosti krščanske vere prepričani in so se pokristijanili. Ti spreobrnjeni so postali posebni častilci Marijini in so njej v čast pozidali na Karmelski gori kapelico na onem kraju, kjer je videl nekaj prerok Elija kviško se vzdigajoč oblak kot — predpodo Marijino. Tu so se pogosto zbirali k obhajanju božje službe, k skupni molitvi in češčenju Marijinemu. Zato so se sploh jeli imenovati »bratje karmelske Matere božje.« Pozneje so jim papeži potrdili to ime.

To češčenje Matere božje pa je kmalu privabilo tudi druge ljudi, ki so hrepneli vdeleževati se božje službe in pobožnih vaj

pri svetih možeh. Večkratno obiskovanje Marijinega svetišča je bilo poglavitni vzrok, da se je ustanovila karmelska bratovščina. Težko je natančno določiti čas njenega začetka. Gotovo pa je, da je obstala že pred letom 847., ker je tega leta papež Leon IV. bratovščini podelil nekatere odpustke. Po prav častitljivi starosti se odlikuje ta bratovščina.

Nova doba se je pričela za bratovščino, ko je bil za redovnega generala izvoljen sv. Simon Stock. Simon Stock je bil rojen na Angleškem v grofiji Kent leta 1164. Bil je sin plemenitih in bogatih starišev. Oče mu je bil višji uradnik. Plemenit po svojem rojstvu je bil ta otrok še bolj plemenit na svoji duši. Imel je že v detinski dobi posebno ljubezen do Marije prečiste Device. Še-le dvanajst let starega pelje duh božji v samoto, kjer prebije v veliki pobožnosti celih dvajset let. Ob istem času pa so prišli nekateri karmeliti iz Palestine na Angleško. Marija mu razodene, kako drag in ljub ji je karmelitski red in da naj se tudi on karmelitom pridruži. On tudi to stori. Zaradi lepih njegovih čednostij in velike svetosti ga izvolijo pozneje za vrhovnega poglavarja — generala — karmelitskega reda. Bil je pa tedaj red obrekovan in preganjan od vseh stranij, da so se spolnile nad njim besede sv. apostola Pavla: *Vsi pa, kateri hočejo pobožno živeti v Jezusu Kristusu, bodo trpeli preganjanje.* Sveti Simon Stock prav goreče moli in prosi Mater božjo, naj bi ona redu pomagala, kateremu je že tolikokrat pokazala svojo ljubezen in varstvo. Prosi jo, naj bi mu tudi sedaj dala kako znamenje njene materinske naklonjenosti in ljubezni. Ko tako goreče moli in zdihuje k preblaženi Devici, tedaj se mu dné 16. julija 1251 prikaže Mati božja v veliki svetlobi, obdana od mnogo angelov. Podá mu škapulir z besedami: Sprejmi, ljubi sin, škapulir svojega reda, znamenje moje bratovščine, kot znamenje posebne milosti za te in za vse karmelite. Kdor bo ž njim (pobožno) umrl, ne bo trpel večnega ognja; glej znamenje zveličanja, pomoč v nevarnosti, zagotovilo miru in večne zaveze.

Ko smo tako ob kratkem pregledali zgodovino karmelske škapulirske bratovščine, hočem vam, ljubi častilci Marijini, naštetih sedaj še poglavitne duhovne dobre in milosti te bratovščine pa dolžnosti bratovskih udov.

II. 1. Prva duhovna dobrota je: sprejetje v karmelsko bratovščino in udeležitev vseh duhovnih dobrot

in zasluženj karmelskega reda in karmelske škapulirske bratovščine in vesoljne sv. cerkve. Koliko je že samo ta milost, ako pomislimo množico svetih mož, ki so se popolno darovali službi Jezusovi in njegove deviške matere Marije in opravljali dan na dan daritev pobožne molitve in krščanskih čednostij! Koliko čistih devic, med njimi mnoge plemenitega stanu, bogatih starišev — se darujejo dan za dnevom po samostanih karmelitaric nebeškemu ženinu Jezusu Kristusu! Kako se njihova popobožna molitev prijetno vzdiguje pred prestol Najvišjega, kot lepo dišeče kadilo. Koliko je tu del zatajevanja, ponižnosti in drugih krščanskih čednostij! In vsega tega zasluženja se vdeležujejo tudi udeje karmelske škapulirske bratovščine.

2. Druga milost je obvarovanje večnega pogubljenja, kakor ste slišali iz besedij, s katerimi je Marija sv. škapulir podala sv. Simonu Stocku. Seveda škapulir sam na sebi človeka ne posvečuje in ne zveličuje, ampak sv. vera, življenje po sv. veri in stan posvečujoče milosti božje. Kdor bi trdovratno v smrtnih grehah živel in tak umrl, seveda bi bil pogubljen, če bi tudi nosil sv. škapulir. Marija pa bode takemu nesrečnemu udu sprosila še čas milosti, da se grešnik v resnici skesa, spreobrne in poboljša, ako je sicer škapulir pobožno nosil. O vsegavedni Bog, tebi samo je znano, koliko tacih nesrečnežev je že bilo rešenih večnega pogubljenja!

3. Med drugim je rekla sv. Devica, ko je podala škapulir: glej pomoč v nevarnosti. Nebrojnokrat je že nebeška Devica čudovito spolnila to svojo obljubo ter prihitela v dušni in telesni stiski svojim udom na pomoč.

Leta 1893. je bilo to-le brati v »Slovincu«: Dne 24. svečana bi se bila na Vevčah pod Ljubljano prigodila kmalu velika nesreča. Nek devetnajstletni mladenič je prižigal v tovarni za papir luči. Neprevidoma se preveč približa velikemu stroju. Žebelj na vretenu ga zgrabi za obleko in v trenutku ovije veliko vreteno mladeniča krog svoje osi. Vse se prestraši. Ko ustavijo stroj, mislijo, da je mladenič ves pretrt in polomljen. Toda glej čudo! Dasi mu je iztrgalo raz život vso obleko in mu je ostal na vratu le ovrtnik in pa škapulir Matere božje karmelske — se mladeniču sicer kar nič žalega ni zgodilo. Vsi, ki so bili pričujoči in videli, kako se je vse to godilo, so to pripisovali posebnemu varstvu prečiste Device Marije.

Da se zadobé te prve milosti, bratovščina družega ne zahteva, kakor da prvi škapulir od reda karmelitskega pooblaščen mašnik blagoslovi in nadene; drugič pa da se škapulir zmiraj pobožno

nosi, zlasti še smrtno uro. Če kateri ud nekaj časa svetega škapulirja ne nosi, greha sicer nima zato, a skupnih molitev in odpustkov se ne vdeležuje. Podoba Marijina, ki jo vedno nosi na prsih, opominja ude bratovske na zavezo, katero so sklenili z Marijo prečisto Devico. In ta opomin je močna bramba v skušnjavah ter spodbuja k dobremu.

4. Četrta milost pa je: pomoč Marijina dušam v vicah. Po mlačnosti ljudij, pa tudi po zalezovanju hudobnega duha je jela ta preje tako slavljena in razširjena bratovščina pešati. Zato se je nebeška Kraljica sama za njo potegnila. Nekako petdeset let po dodeljenju sv. škapulirja se prikaže sveta Devica sama papežu Janezu XXII. in mu obljubi, da bode ona udom škapulirske bratovščine po smrti v vicah pomagala ali jih iz vic rešila, posebno v soboto. Zato se ta obljuba tudi imenuje *sobotna obljuba*, *sobotna milost* ali *sobotni odpustek*.

Za to sobotno obljubo pa je treba po svojem stanu čisto živeti, ali v deviškem stanu ali v poštenem zakonu, vsak dan duhovne ure moliti v čast Materi božji, ali pa ob sredah in sobotah postiti se. Vsakdo pa iz tega razvidi, da bi večini delavnega ljudstva kaj tacega ne bilo mogoče izpolnjevati. Da bi pa več duš postalo deležnih te milosti, je sv. cerkev vsled svoje božje oblasti te dolžnosti v toliko zljajšala, da se smé v resnični potrebi mesto posta ali duhovnih ur naložiti udom kaka Marijina molitev, n. pr.: *Češčena bodi Kraljica . . .*, *Pod tvojo pomoč . . .*, *O Gospa moja . . .* ali pa več očenašev. Sploh naj si udje zapomnijo, da morajo samo to opravljati, kar se jim je pri vpisovanji od pooblaščenega mašnika naložilo. Pa pod grehom jih tudi to ne veže.

Iz tega ste lahko spoznali, ljubi častilci Marijini, koliko milosti se nam ponuja v tej bratovščini Marijini. Zares, besede, katere je govoril prerok Izaija z ozirom na prihodnjo odrešenje po Kristusu, sme tudi ud bratovščine karmelske Matere božje na se obračati: *Oblekel me je z oblačilom izveličanja, ogrnil me z obleko pravičnosti*. Zato so si celo kralji, knezi in drugi svetni mogotci šteli v čast in srečo, da so udje te bratovščine. Tako je bil v to bratovščino vpisan francoski kralj Ludovik, angleški kralj Edvard i. dr. Spominjajmo se vedno, dragi bratje in sestre, zaveze, ki smo jo sklenili z Marijo, prečisto Devico in varujmo se greha. Potem bode nam gotovo tudi ona pomoč v nevarnosti, zagotovilo miru in večne zaveze. Amen.

A. Leejak.

Deveta nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXXII.

Ko se je bil Jezus približal Jeruzalemu in je ugledal mesto, se je zjokal nad njim. Luk. 19, 41.

Kar nam pripoveduje današnji sveti evangelij, se je zgodilo zadnji teden Jezusovega življenja, cvetno nedeljo, ko je slovesno jahal v Jeruzalem, zadnjikrat! Kadar pride na vrsto ta ganljiva dogodba, vam jo bom že natančneje razložil; za danes pa se nam je pomakniti še za eno leto nazaj v Jezusovem življenju, ker nam je še pojasniti in premisliti jako imenitne dogodke, ki so se vršili ob tretji ali predzadnji veliki noči in so v tesni zvezi z dogodkom, ki smo ga premišljevali preteklo nedeljo, s čudovitim nasičenjem v puščavi Betzajdi na severovzhodni strani galilejskega morja. In sicer vas danes še prav posebno prosim, da me zvesto poslušajte, ker vam bom razlagal zelo imenitne reči o presv. Rešnjem Telesu.

I. Ko je bil Jezus čudežno nasitil ljudstvo s petimi kruhi in dvema ribama, ga je hotelo izvoliti za kralja. A Jezus ni prišel iz nebes, da bi ustanavljal zemeljsko kraljestvo, marveč prišel je ustanovit dušno kraljestvo, božje kraljestvo naših src. Zato se je umaknil na goro, ter je molil dolgo dolgo v noč, učence pa je poslal, naj se prepeljejo čez morje na ono stran proti Kafarnavmu. Ko so že veslali petindvajset ali trideset tečajev, to je poldrugo uro, in so bili sredi morja, nastane hud vihar. Valovi so ladjo metali semtertja, kajti morje se je vzdigovalo, ker je močan veter pihal in sicer njim nasproti. O četrtni nočni straži, to je med tretjo in šesto uro, pa pride Jezus do njih povrh morskih valov, ter hoče mimo njih iti. Učenci pa, ko so ga videli po morju hoditi in se bližati ladiji, so menili, da je prikazen, in so od strahu zakričali: *Prikazen je!* Zakaj vsi so ga videli in se prestrašili, Jezus pa jih takoj ogovori, rekoč: *Zaupajte, jaz sem, nikar se ne bojte!* Peter pa mu odgovori in reče: *Gospod, če si ti, reci, da naj pridem po vodi k tebi!* On pa reče: *Pridi!* in Peter stopi iz ladje in gré po vodi, da bi prišel k Jezusu. Ko pa vidi silni veter, se zboji in, ko se začne pogrezati, zavpije: *Gospod, otmi me!* Jezus pa precej

stegne roko, ga prime in mu reče: *Malovernež, zakaj si dvojil?* In ko sta stopila v ladjo, ueter utihne. Tisti pa, ki so bili v ladji, (namreč apostoli), so pristopili in ga molili, rekoč: *Ti si resnično Sin božji!* In zdajci — v tem hipu — je bila ladja na kraju, kamor so šli. In zelo so strmeli in se zavzemali.

V tej dogodbi vidimo kar štiri čudeže ob enem. 1. Jezus hodi po morju, po razburkanih valovih, kakor po suhih tleh. Jezus tukaj ne dela čudeža pri kom drugem, marveč sam se pokaže kot nadzemeljsko, nadnaravno bitje, katerega ne vežejo več naravne postave. S tem jasno dokaže, da je gospodar vsega stvarstva in je naravnim zakonom (telesni teži in agregatni sestavi vodne tekočine) pokoren le v toliko, kolikor sam hoče biti. 2. Tudi sv. Peter gré po Jezusovem povelju in z njegovo močjo vzdrževan vrh vode. 3. Ko Jezus stopi v čoln, se zgodi tretji čudež: razburkano morsko valovje se hipno utolaži in umiri. 4. In temu sledi še takoj četrti čudež, da je bila ladja kar pri tej priči na oni strani, kamor so hoteli priti. Kafarnavm je oddaljen od nasprotne vzhodne obali kake dve uri; do Kristusovega prihoda so apostoli preveslali pol-drugo uro, potlej pa ob največjem naporu niso mogli dalje; torej je bila ladja takrat, ko je Jezus stopil vanjo, oddaljena še za pol ure od suhega. — Evangelij nam naznanja tudi vspeh ali nasledek teh čudežev: apostoli so bili tako utrjeni v veri, da so vskliknili: *Ti si resnično Sin božji!* Mislimo tudi mi večkrat na take veličastne dogodke, da se nam bolj in bolj vzbudi naša vera v srcu, in da se bomo vselej s svetim strahom bližali Jezusu, ki hoče bivati med nami v presv. Rešnjem Telesu.

(A zgodilo se je ob tej priliki še več čudežev, zakaj evangelij nadaljuje: *Ko so se prepeljali, so prišli na Genezareško in so ladjo privezali h kraju. Ko so stopili iz ladje, so Jezusa precej spoznali ljudje tistega kraja in so obtekali vso tisto stran in so začeli bolnike na posteljah prinašati. In kamorkoli je prišel, so bolnike polagali na ulice in ga prosili, naj se dotaknejo vsaj robu njegovega oblačila. In kolikor se jih ga je dotaknilo, so bili ozdravljeni.)*

Posebej nas pa še Petrov čolnič spominja na vladanje svete cerkve. Apostoli se trudijo, a viharju niso kos in ladje ne morejo naprej spraviti, ko pa Jezus pride in pristopi, je ladja hipoma na oni strani. Tako bi tudi škofje in mašniki zastonj se trudili brez Jezusove pomoči. Peter poskuša povrh vode hoditi, pa ne more z lastno močjo. Jezus mu pomaga v čoln in potlej je mirna in varna vožnja. Tudi papež bi z lastno močjo ne mogel prav voditi čolniča

sv. cerkve, Jezus mu pomaga, Jezus ga vedno podpira. V tem ima naslombo tolažni nauk papeževe nezmotljivosti, ki nam je zastava, da vkljub vsem viharjem, ki se zaganjajo v sv. cerkev, bo ostala vedno varna in zmagovita do konca dnij, ker jo varno vodita dva krmarja, takorekoč z roko v roki: vidni in nevidni — Jezus in papež! Le zaupno se oklepajmo sv. cerkve, željno sprejemajmo njene nauke in njene milosti, ki nam jih ponuja, ker ona je edino zanesljiva ladja, ki nas popelje skoz viharo življenje v varno pristanišče — srečno večnost!

II. Sedaj pride na vrsto najimenitnejši dogodek in najtehtnejši govor Jezusovega učenja in življenja.

Drugi dan po čudežu v puščavi so namreč ljudje zopet Jezusa iskali. Ko ga pa niso našli, šli so tudi za apostoli v Kafarnavm. Ko ga najdejo onstran morja, ga vprašajo: *Učenik, kdaj si prišel sem?* Tako so pa vprašali, ker so vedeli, da je bil šel na goro molit, in da so se apostoli sami odpeljali. Jezus jim pa na to vprašanje ne odgovori, marveč kar prične oni veličastni govor, ki nam ga je zapisal sv. Janez, in v katerem Jezus Kristus naslanjaje se na besedo »kruh« prelepo opisuje samega sebe in namen svojega prihoda na zemljo in pa srečo onih, kateri vanj verujejo, potlej pa preide na obljubo presv. Rešnjega Telesa in opetovalno pa določno opisuje bistvo in sad presv. Rešnjega Telesa.

Govor je bil v shodnici, poslušalcev mnogo, zvečine ona množica, ki je bila poprejšnji dan deležna čudežnega nasičenja; tej pa so se pridružili še mnogi judje, katere so bili farizeji poslali, ali pa so bili vsaj njihove stranke, neverni in Jezusu nasprotni; navzoči so bili kajpada tudi apostoli in učenci Jezusovi.

Govor ima uvod in pa dva dela, prvi je bolj splošen, drugi pa posebej o presvetem Rešnjem Telesu. Uvod je dvogovor med Jezusom in judi. Na vprašanje, kako je prišel v Kafarnavm, jih tako-le nagovori: *Resnično, resnično vam povem: „Iščete me, ne ker ste videli čudeže, marveč, ker ste od kruhov jedli in se nasičili. Trudite se, ne za jed, katera mine, marveč za jed, katera ostane v večno življenje, katero vam bo dal Sin človekov.“* Rekli so mu: »Kaj naj storimo, da božja dela delamo?« t. j. kaj posebnega naj storimo, da dobimo ta kruh?« Jezus jim odgovori: *To je božje delo, da verujete v njega, katerega je on poslal.* Judje pa, ki so vsi zamaknjeni le v zemeljsko, in tako nedovzetni za višje dušne reči, ugovarjajo, češ: Kakšen čudež torej storiš, da vidimo in ti verjamemo? Kaj delaš? Naši očetje so jedli mano v puščavi, kakor

je pisano: *Kruh z nebes si jim dajal jesti* (t. j. Mozes je čudeže delal, da so mu mogli verovati, kaj pa ti?). Jezus jim odgovori: *Resnično, resnično vam povem, ni vam dajal Mozes kruha z nebes, marveč moj Oče vam daje pravi kruh z nebes. Zakaj to je pravi kruh, kateri prihaja z nebes in daje življenje svetu.* (Mozes ni delal čudeža s svojo močjo, marveč moj Oče je dajal mano z nebes; mana pa še ni bila pravi kruh, marveč le predpoda onega pravega kruha, ki res prihaja iz nebes in daje življenje svetu.) Judje sedaj pravijo: »Gospod, dajaj nam vselej tega kruha.« Jezus pa jim reče: *Jaz sem kruh življenja, kdor pride k meni, ne bo lačen in, kdor veruje v me, ne bo žejal nikoli.*

V teh uvodnih besedah torej Jezus imenuje samega sebe kruh božji ali nebeški kruh, in sicer deloma v obče v širšem smislu, ker od njega prihaja vsa dušna hrana, vse kar človek potrebuje za večno življenje; pa tudi v ožjem pomenu kot presv. Rešnje Telo. Rekli bi skoro, da govori v dvojnem pomenu slično, kakor ima tudi beseda »kruh« dvojen pomen, kot »kruh« sam ob sebi, ki je le samo del našega živeža, ali v podobenskem pomenu (kot sinekdoha) ter pomeni ves telesni živež in povrh tega še vse drugo, kar potrebuje človek za svoje zemeljsko življenje. Enako je Kristus posebej naš dušni živež v presv. Rešnjem Telesu, a poleg tega je Kristus oni nebeški kruh, kateri je z nebes prinesel prav vse, karkoli potrebuje naša duša za večno življenje, namreč vse Jezusove nauke in vse njegove milosti, sploh vse, kar je sam dajal, ko je še hodil po svetu, in kar sedaj daje po svoji sveti katoliški cerkvi. — V prvem delu svojega govora (od 35. do 51. vrste) govori v tem širšem smislu, in opetovno povdarja, da je on živi kruh, ki je prišel z nebes, in pa da vsak, kdor veruje vanj, ne bo pogubljen, marveč ima večno življenje in ga bo obudil poslednji dan, zakaj verovati pa po veri živeti, to se ravno pravi, jesti nebeški kruh, vživati božjo hrano, ali da še jasnejše povem, vživati nebeški kruh, se pravi, izkoristiti za svojo dušo Kristusov prihod na zemljo, njegovo življenje in trpljenje, njegove nauke in zasluge, sploh vse, kar je nekdanj dajal na zemlji in kar sedaj nadaljuje v svoji cerkvi. Sv. Janez, ki nam je zapisal ta govor, omeni, da so neverni judje že tukaj pri prvem delu ugovarjali, češ, kako je to mogoče, da je Jezus prišel iz nebes, saj ga poznamo, kdo je! Jezus pa jim slovesno zatrdi: *Resnično, resnično vam povem, kdor veruje v mene, ima večno življenje. Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano v puščavi in so umrli. To pa*

je kruh, ki je prišel z nebes, da kdor od njega jé, ne umrje. Jaz sem živi kruh, ki sem prišel z nebes, kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj.

Ta poslednji stavek je nekakšen prehod k drugemu delu Jezusovega govora, ki pa govori izključno le o sv. Rešnjem Telesu ter obsega 52. do 59. vrstic in nam pove vse bistveno, kar nam je treba vedeti o presv. Rešnjem Telesu. Ker močno poživlja našo vero v to največjo skrivnost naše svete cerkve, je vreden, da ga mnogokrat premišljamo. Tudi je bolj znan, ker se obravnava vsaj z večine v šolskih knjigah. Jezus namreč nadaljuje: *Kruh pa, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.* Judje so se mej seboj prepirali, rekoč: »Kako nam more ta dati svoje meso jesti?« Jezus jim pa reče: *Resnično, resnično vam povem: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor pa jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je zares jed in moja kri je zares pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče, in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, kateri mene jé, živel zavoljo mene.* In slično sklene kakor prvi tudi ta drugi del, rekoč: *To je kruh, ki je prišel z nebes, ne kakor mana, ki so jo jedli vaši očetje, in so umrli. Kdor jé ta kruh, bode živel vekomaj!*

Ganljivo je zares, kako se Jezus trudi, da bi jude in tudi ljudi vsega sveta in vseh časov prepričal, da jim bo res samega sebe dajal v dušni živež! Kaj ne, dovolj bi bilo, ko bi resnico samo enkrat slišali iz božjih ust, a Jezus se boji, da bo tudi še v poznejših časih, kakor sedaj mej njegovimi poslušalci, toliko trdoglavih in trdosrčnih ljudij, kateri ne bodo imeli pravega smisla za največjo skrivnost naše sv. vere; zato ponavlja petkrat, ali če tudi še poprejšnje pritegnemo sem, celo sedemkrat isto resnico. Najprej imenuje presv. Rešnje Telo bolj nedoločno: *jed, katera ostane v večno življenje*, potlej določneje: *Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes*, v tretje pa kar naravnost: *Kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.* In ko sliši izmej poslušalcev pomisljike in ugovore, še bolj resno povdarja ter ponavlja že v četrtrič: *Resnično, resnično vam povem, ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.* Nato v petič pravi: *Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje.* Pa še v šestič zatrjuje: *Moje meso je res jed in moja kri je*

res pijača. In celo sedmič zagotavlja: Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.

Kakšen pa je bil vseh teh besedij? Žalosten! Množica se je nevoljno razšla, kajti vsi so bili meseni in, kadar je Jezus spregovoril o višjih samo dušnih rečeh, so ga popustili. Jezus jim je pač videl v srce, zato jim je že naprej očital, češ, zato ste spet prišli za menoj, da bi bili čudežno nasičeni, da bi se vam ne bilo treba truditi za vsakdanji kruh. Ko je Jezus govoril o nebeškem kruhu, jim je bila zopet le mana na mislih, katero so nekdanj očetje dobivali v puščavi, kjer ni bilo mogoče kruha pridelovati. Mislijo si, Mesija jim bode preskrbel še boljšega živeža, kakor Mojzes v puščavi, zato vskliknejo kakor iz enega grla: »Gospod, dajaj nam vselej tega kruha!« Ko pa iz vsega govora previdijo, da jim Jezus obeta le dušnega živeža, ne za to, marveč za večno življenje, se vnemarno razidejo. Njegovi nasprotniki so pa že kar mej govorom godrnjali in ugovarjali.

Kaj pa boljši del njegovih poslušalcev: učenci in apostoli? Po nekoliko jih moramo izgovarjati: govor je bil res skrivnosten; prvokrat slišijo kaj takega; način, kako se bo to zgodilo, jim je še čisto neznan. Za nas, ki vemo, kaj se je zgodilo pri zadnji večerji, je seveda to vse drugače. Vendar se njih vedenje še ne da opravičiti. Jezus je bil že storil veliko čudežev, zlasti zadnji čas, kakor v neko pripravo za ta govor; torej so lahko spoznali, da je pravi Bog, torej jim je bila dolžnost verovati, čeravno jim še ni bilo jasno, kako bode izpolnil svojo obljubo; saj ravno v tem obstoji zasluga sv. vere, da imamo to za resnico, česar še ne vidimo in ne umemo. Kar vidimo in umevamo, tega ni treba verovati, to ni predmet naše vere. Žalostno je torej nadaljno poročilo: mnogo njegovih učencev, ki so poslušali, je torej reklo: »Trdo je to govorjenje, in kdo je more poslušati.« Jezus pa vedoč sam pri sebi, da njegovi učenci godrnjajo zavoljo tega, (jih hoče še prepričati), zato jim reče: *To vas pohujšuje? Kaj pa, če boste videli Sinu človekovega iti gor, kjer je bil poprej? Duh je, ki oživlja, meso ne pomaga nič; besede, katere sem vam jaz govoril, so duh in življenje. Zavoljo tega sem vam rekel, da nikdo ne more priti k meni, če mu ni dano od mojega Očeta.* Opozori jih, da ne smejo tako posvetno misliti, marveč morajo njemu zaupati, kajti če bo z dušo in telesom šel v nebesa, bo pač tudi poskrbel za primeren način, da ga bodo mogli uživati, kakor je obljubil. Treba jim je pa tudi milosti od

nebeškega Očeta; da bodo mogli verovati, naj prosijo za njo. Pa tudi ta zadnji poskus ni pomagal. Odslej je odstopilo mnogo njegovih učencev in niso več ž njim hodili. Videti je, da je ostalo le še onih 72, katere je pozneje razposlal po deželi.

Vse boljše pa so prestali apostoli poskušnjo. Jezus reče še dvanajsterim: *Hočete li tudi vi proč iti?* Simon Peter pa mu odgovori: *Gospod h komu pojdemo? Ti imaš besede večnega življenja. In mi smo verovali in vemo, da si ti Kristus, Sin živega Boga.* Tako prepričanje je razveselilo Jezusa, vendar opozori že sedaj, da eden izmej njih ne bo stanoviten; morda mu je bil že ta govor v pohujšanje, kaj se vé, Jezus gleda v srce; bržkone je že sedaj začel Judež kovati svoje postranske naklepe. Vekomaj časten pa je za sv. Petra prelepi odgovor. Hotel je namreč reči: Mi sicer tudi ne vemo, kako boš izpolnil svojo besedo, kako bomo jedli tvoje meso in pili tvojo kri, a zadosti nam je, da si ti rekel — verujemo. O ni ne res, kar so nekateri rekli, da je trdo tvoje govorjenje, o ne, ti imaš besede večnega življenja, ti si Sin božji!

O srečni Peter, da je tako govoril! Čez eno leto, pri zadnji večerji, mu je bilo vse jasno, kakor je jasno nam.

Ta ločitev duhov je silno poučna tudi za nas. Še sedaj je tabernakel sodni stol, ki loči dobre ovčice Kristusove od kozlov. Blagor mu, kdor rad obiskuje Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, kdor rad hodi še celo ob delavnikih k sv. maši, kogar je večkrat videti pri angelski mizi; gorje pa onemu, kateri začne zanemarjati presv. Rešnje Telo, ki ne čuti prav nič pobožnosti pri sv. maši in je mlačen za prejemanje sv. obhajila! Amen. A. Kržič.

2. Jezusove solze.

Ko se je približal Jeruzalemu in je mesto ugledal, se je zjokal nad njim.
Luk. 19, 41.

Iz sv. pismo vemo, da je Bog ob zidanju babilonskega stolpa zmešal zidarjem govorico, tako da drug družega niso več umeli; morali so odnehati od dela, katero so pričeli iz same prevzetnosti, in se razkropiti po vsem svetu. Takrat je nastala mej ljudmi ona velikanska razlika v jezikih, v govorjenju. Ali četudi ljudje govore različne jezike, — vendar je ostal en glas, katerega vsi razumejo — in ta glas je jok. Ljudje imajo mej seboj tudi različno pisavo:

z drugačnimi črkami pišejo Slovenci, z drugačnimi Nemci, z drugačnimi Grki, vendar je ostalo eno znamenje, katero znajo vsi brati — in to je solza v očesu. Kdorkoli vidi namreč človeka jokati, precej vé, da mu ali žalost ali veselje polni srce. — O solzah govori tudi današnji sv. evangelij. *Ko se je Jezus Jeruzalemu približal in mesto ugledal, se je zjokal nad njim*, pravi sv. Lukež. — Solze sicer niso redke v človeškem življenju. Radi jokajo posebno otroci. Redkejši je jok pri odraslih. Zlasti moški jokajo neradi, mora že priti kaj britkega, hudega priti, da jih polijó solzé. — Danes pa nam sv. evangelij pripoveduje, da se je jokal prvi mej možmi — Jezus s a m. Res, nekaj posebnega se je moralo zgoditi, da pretaka solzé Stvarnik nebes in zemlje. — In z a k a j o n j o k a, nato hočemo kratko odgovoriti. —

I. 1. Božji Učenik sedi s svojimi apostoli na nekem hribčku ter gleda na Jeruzalem — in se zjoka. Zakaj? Zavoljo n e h v a l e ž n o s t i judovskega ljudstva do njega.

Dobri stariši ljubijo svoje otroke ter jim skazujejo veliko dobrega. Skrbé jim za obleko in hrano, pošiljajo jih v šolo, da bi se tam kaj koristnega naučili; sami pa se domá trudijo in delajo zanje, da bi jim prihranili kaj denarja. Marsikdo dela samo za otroke, da bi se jim v prihodnosti dobro godilo. Skrbi jim za časno srečo. Krščanski stariši skrbé pa poleg časne posebno še za večno srečo svojih otrok. Zato jih z lastnim lepim zgledom in opominjevanjem napeljujejo k dobremu, zatirajo v njih jezo, togoto, nepokorščino že koj v mladosti in molijo zanje. Mislimo si zdaj, da ti otroci, od starišev tolikanj ljubljene, odrastejo. Mesto ljubezni vračajo svojim starišem le nehvaležnost, jih zaničujejo, se jih sramujejo, jih grdo gledajo — ali celó pretepajo. Nič čudnega ni, ako gre ta nehvaležnost sivim starišem do srca ter jih polijó solze. Pred nedolгим časom je jokal nek starček ter mi rekel: »Z vsem sem preskrbel svoje otroke, zdaj me pa iz hiše pehajo in podé.«

Predragi kristijani! Veliko bolj občutljivo srce, kakor stariši, ljudje, ima pa Gospod Jezus. Tudi on danes joka. Zakaj? Zavolj nehvaležnosti judovskega ljudstva. Na hribčku sedeč in zroč na Jeruzalem se je spomnil vseh dobrot, katere je že skazoval temu ljudstvu v starem zakonu. Odbral ga je izmed drugih narodov za svoje izvoljeno ljudstvo, katero naj bi ohranilo vero v edino pravega Bogá. Živo je Jezusu v spominu, kako je Izraelce rešil iz dolgotrajne, mučne egiptovske sužnjosti, v kateri so jih Egipčani

trpinčili in jim nakladali težka dela; kako očetovsko je nadalje zanje skrbel v puščavi: zdaj jim je pošiljal hrane, zdaj pijače — kako jim je prizanašal zaradi večkratne nezvestobe in pokorščine. Spominja se Gospod, koliko dobrot je skazal judom zlasti v novem zakonu, ko je sam bival med njimi: koliko bolnikov ozdravil, mrtvih obudil ter jih zopet žalostnim sorodnikom nazaj dal; večkrat jih je čudežno nasitil in mnogim grehe odpustil. Dà, ko bi hoteli vse naštet, povedati bi bilo treba polovico evangelija, pa še ne bi vsega navedli, zakaj evangelisti nam niso vsega zapisali, ampak večkrat kar splošno pripovedujejo, rekoč: *Jezus je obhodil vso Galilejo... in ozdravljaval vsako slabost in bolezen med ljudmi.* (Mat. 4, 21.) In na drugem kraju: *Ko so ga ljudje spoznali, so mu pripeljali vse bolehnne in so ga prosili, da bi se smeli le roba njegovega oblačila dotakniti, in kateri so se dotaknili, so bili ozdravljeni.* (Mat. 14, 35.) Pa slednjič tudi to splošnje popisovanje ne zadostuje, zato evangelist kar naravnost pravi: *Jezus je hodil okrog in dobrote delil.* Človek bi pričakoval, da ga bodo zarad teh dobrot častili in slavili in povzdigovali in na rokah nosili kot svojega največjega dobrotnika, najboljšega prijatelja. Ali kako hvaležnost in čast je za vse to žel? Veliki petek zadosti pové, kako hvaležen je bil judovski narod Jezusu Kristusu za njegove dobrote. Križali so ga! In malo popred so se pred Pilatom izrekli, da ga ne marajo za svojega kralja in odrešenika, zavrgli so njegov nauk in njegove čudeže so pripisovali hudobnemu duhu: češ, z njegovo pomočjo jih dela, ne pa sam od sebe; ni pravi Bog, ni mu treba verovati. Ta nehvaležnost je vzrok, da Jezus joka. Na vse dobrote, katere jim je skazal, spominja jih z besedami: *Jeruzalem, Jeruzalem, kolikokratov sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor koklja zbira piščeta pod peruti — in ti nisi hotel.* (Mat. 23, 37.) — O Jeruzalem, kje je tvoja hvaležnost?

2. Še bolj kakor zavolj nehvaležnosti judovskega ljudstva, joka pa Izveličar iz ljubezni do njega. Če so ga tudi judje zavrgli, on jih je pa vendar ljubil. Takó ravna jo še dandanes skori vsi stariši. Otroci jim nagajajo, napravljajo jim navlašč veliko britkosti — ali stariši jih vendar še ljubijo. In to svojo ljubezen pokažejo zlasti takrat, ako otroka zadene kaka občutljiva nesreča. Smili se jim. Če tudi me je močno žalil, pravijo, smili se mi — saj je vendar moj otrok, moj sin, moja hči. Takó čuti tudi Gospod Zveličar. Če so ga tudi judje zavrgli, on jih pa vendar ljubil — in ker jih je ljubil, zato mu je pa tudi tolikanj k srcu šla nesreča,

katera jih je imela pozneje zadeti. Smilili so se mu. In kaka je bila ta nesreča? Časna, posebno pa večna nesreča. — Najprvo časna nesreča: Jezusovo oko je takrat, ko je s hribčka gledalo na Jeruzalemsko mesto, v proroškem duhu gledalo tudi za 40 let naprej — in videlo razdejanje Jeruzalema in razkropljenje ljudstva. In res, čez 40 let po smrti Zveličarjevi je prišel rimski cesar Tit z mogočno armado pred Jeruzalem ter obdal mesto. Bilo je ravno o veliki noči, ko je bilo največ judov v mestu iz vseh krajev zaradi obhajanja velikonočnega praznika. Titu se niso hoteli precej podati; zato jih je hotel z lakoto k temu prisiliti. Dal je namreč mesto od vseh strani zapreti, da niso mogli od nikoder dobivati živeža. Nastala je vsled tega v nekaterih dneh silna lakota v mestu. Večina judov je za njo umrlo; druge so pa Rimljani pomorili ali odpeljali v sužnjost. Mesto in krasen tempel so pa tako razdjali, *da kamen ni na kamnu ostal*, kakor je Gospod prerokoval.

Nad vse pa je šla k srcu Jezusu dušna, večna nesreča judov. Ti namreč niso hoteli Kristusa pripoznati za obljubljenega Odrešenika, za pravega Sina božjega — torej ne za Boga; zato mu pa tudi niso hoteli verovati, zato pa tudi niso hoteli tako storiti, kakor je On učil. In zato jih je čakalo večno pogubljenje — torej dušna nesreča. Kot pogoj zveličanja je zahteval Gospod vero, da je on res pravi Sin božji. Rekel je namreč: *Nihče ne pride k Očetu, razven po meni* t. j. kdor v me ne veruje, ne bo zveličan. A ne samo mrzlo in mrtvo vero je zahteval Gospod kot pogoj zveličanja — zahteval je tudi življenje po veri, spolnovanje zapovedi. Znano je namreč, da je rekel: *Ne tisti, ki pravi Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak kdor stori voljo mojega Očeta, ta pojde v nebeško kraljestvo*. Toda judje so oboje zavrgli: zavrgli so vero v Kristusa — potem pa tudi niso tako živeli, kakor jih je On učil, ker niso verovali vanj. V tej svoji neveri so trdovratni ostali kljub tolikim zatrjevanjem Gospodovim, da je On tisti, na katerega narodi čakajo, da o njem pričuje zlasti Janez Krstnik; niso hoteli verjeti kljub tolikim, očividnim čudežem, katere je storil vpričo veliko ljudij; saj se Zveličar sam pritožuje, češ; *Da bi vsaj čudežem verjeli, če že besedam njegovim ne verjamejo*. In res judje čudežev niso mogli tajiti, ali verovati vendar niso hoteli. Ostali so trdovratni in so odvrčevali še druge od Kristusa. In nad to trdovratnostjo, katera bo jude tirala v večno pogubljenje, joka Jezus in kliče s hribčka proti Jeruzalemu tako proseče: *O da bi spoznalo zlasti ta tvoj dan, kar je v tvoj mir!* In mi lahko kličemo

z Jezusom: O Jeruzalem, zakaj ne spregledaš, zakaj ne spoznaš, da je edini Jezus tisti, po katerem se pride k Očetu!

II. Neka nevolja do judovskega ljudstva se vzbudi nehoté v našem srcu, ako premišljujemo to nehvaležnost, trdovratnost in sovrašтво njegovo do Zveličarja. Toda, predragi, ne hudujmo se toliko nad judi, ampak prevdarimo, če ta nejevolja ne velja ravno tako nam. Saj je skazoval in še skazuje Gospod tudi nam mnogo dobrot, za katere se mu morda še nikoli nismo zahvalili. Zastonj morda išče tudi pri nas hvaležnosti, kakor pri deveterih gobovih, ki se mu očiščeni niso prišli zahvalit. Koliko dobrot smo prejeli od njega! On nas je najprvo odrešil s svojo smrtjo na križu. Brez njegove smrti bi se nihče ne mogel zveličati, naj bi storil še toliko dobrega. Ali si katerikrat na to mislil in se Gospodu za to gotovo največjo dobroto zahvalil? Zahvalimo se mu torej danes vsi skupaj ter recimo vsak v svojem srcu: Tisočera ti hvala, o Gospod, za delo odrešenja! Gospod nas je poklical v sv. cerkev, v kateri edini je zveličanje. Že od mladih nog nam sveti luč edino zveličavne prave vere Kristusove, med tem, ko jih veliko tisuč in tisuč še tava v temi nevere in zmote.

V sv. cerkvi, katero je Zveličar ustanovil, imamo tudi svete zakramente. Po njih nam doteka milost božja. Brez posvečujoče milosti pa, kakor znano, ni rešenja, ni zveličanja. In vendar so nekaterniki Bogu tolikanj nehvaležni, da se sramujejo svetih zakramentov. Sramujejo se ponižno obtožiti se svojih grehov; sramujejo se pristopiti radi in večkrat v letu k mizi Gospodovi, kakor bi bila to kaka sramota za človeka, pri sv. obhajilu združiti se z Gospodom nebes in zemlje. V sv. cerkvi imamo nekrvavo daritev sv. maše, pri kateri se sam Sin božji — Jezus Kristus dan na dan na tisoč altarjih daruje nebeškemu Očetu za nas. Predragi, ni je lepše, veličastnejše stvari na svetu, kot je sv. maša. Boga z nobeno molitvijo ne moremo bolj častiti, kot s sv. mašo. Vendar nekateri tako radi od nje ostajajo. Vsak mal, neznamen vzrok, zdi se jim že dovolj, da sv. mašo zanemarjajo. Ne, predragi, bodimo Bogu hvaležni in radi hodimo k sv. maši, ne samo ob nedeljah in praznikih — saj takrat je naša dolžnost — ampak, če le mogoče, tudi ob delavnikih. Čas, ki ga tu porabimo, ni zgubljen, ampak dobro porabljen, milosti polni čas. Bodimo pa hvaležni tudi s tem, da smo spodobno, da smo s pobožnim duhom pri sv. maši, potem gremo zopet veseli in na duši pokrepčani vsak na svoje delo. Važen pripomoček k zveličanju je tudi molitev. Dobra molitev ima

sedaj po smrti Jezusovi silovita moč do Srca nebeškega Očeta. Ali nekateri so tako nehvaležni, da se je sramujejo in mislijo morda, da je molitev le za otroke, ne pa tudi za odrasčene; le za ženske, ne pa tudi za moške; le za preproste, kmečke, ne pa tudi za učene in gosposke. — Za vse te dobrote, dragi kristijani, bodimo Bogu hvaležni z besedo, pa tudi v dejanju s tem, da ljubimo Zveličarja, da visoko cenimo sv. vero, da neustrašeno po njej živimo, jo očitno pred svetom pričamo, in da se radi in z veseljem poslužujemo pripomočkov zveličanja: svete maše, svetih zakramentov in molitve. Ako nam vest pravi, da smo bili v tem do sedaj nemarni, sklenimo se poboljšati, da ne bomo več vzrok Jezusovim solzam; ako nam pa vest pravi, da smo se prizadevali po volji in želji Gospodovi živeti, prosimo Jezusa, naj nas potrdi v tem, da bi bili stanovitni do konca.

Kakor je Jezus jokal posebno zato, ker je videl, kaj čaka Jude zaradi njihove trdovratnosti, tako smo morda tudi mi vzrok Jezusovim solzam, ker vidi, da je za tega ali onega zastoj tekla njegova presveta kri, da bo ta ali oni vendar-le pogubljen. Neizmerna je njegova ljubezen do nas; mi smo v mnogo višjem smislu njegovo izvoljeno ljudstvo, kakor so bili Judje.

To so torej vzroki Jezusovim solzam. — Jokal se je Gospod nad nehvaležnostjo judovskega ljudstva. Ali to bi bil še prenesel, ko bi le ljudstvo mogel rešiti in storiti večno srečno. Temu so se Judje pa upirali. In te nesreče njegovo usmiljeno Srce ni moglo prenesti, zato se joka, da bi vsaj solze omečile trda srca, če jih že ne omeče besede, če jih že ne omeče dobrote. Ali ljudstvo ostane trdovratno. Zato je prej izvoljeno ljudstvo zadela časna nesreča: še dandanes je brez kralja, brez domovine — zato je je zadela dušna nesreča — še dandanes ne pripozna Kristusa. — O da bi ta nesreča Judov, predragi, vsaj nas vzdramila in zmodrila, da bi zvestejše služili Bogu, da bi zapustili greh ter se oklenili Kristusa, ker največji siromak je, kdor živi brez Jezusa, a največji bogatin, kdor je prijatelj z Jezusom. Amen.

—k.

Deseta nedelja po binkoštih.

I. Naš Gospod Jezus Kristus.

XXXIII.

Dva človeka sta šla v tempel molit,
eden farizej in eden cestninar.

Luk. 18, 10.

Krasno nam slika današnji sv. evangelij ohologa farizeja v najbolj značilnih lastnostih: v prevzetnosti in svetohlinstvu. Ker pa bomo imeli še premnogokrat priliko opazovati le-te čudne ljudi, po nekoliko že takoj danes, zato se ne oziram dalje na nedeljski evangelij, marveč kar nadaljujem naš navadni prevzvišeni predmet: o našem Gospodu Jezusu Kristusu.

Pri opisovanju čudežnega pomnoženja kruha in rib v puščavi je sv. evangelist pristavil pripomnjo, da se je bil takrat približal velikonočni praznik. To je bila tretja velika noč v Jezusovem javnem delovanju. Torej smo s to dogodbo in Jezusovo obljubo presv. Rešnjega Telesa dospeli do zadnjega leta v Jezusovem življenju. Naslednje ali četrte velike noči Jezus ni več dočakal, ker je bil tisti dan pred veliko nočjo, veliki petek, križan in umorjen. Torej še zadnje Jezusovo leto na zemlji si moramo nekoliko ogledati; naj nam bo to nov nagib, da bomo z veliko pazljivostjo in pobožnostjo poslušali in premišljali še zadnje dogodke in nauke Jezusove na zemlji.

I. Sicer je šel Jezus vsako leto o veliki noči v Jeruzalem; to leto pa ni šel, ker je vedel, kaj nameravajo zoper njega njegovi sovražniki, pa še ni prišel čas njegovega trpljenja in njegove smrti.

Pa njegovi sovražniki v Jeruzalemu vendar niso mirovali. Ker Jezus sam ni prišel v Jeruzalem, so pa farizeji in nekateri pismouki iz Jeruzalema prišli k njemu na Galilejsko. *In ko so videli nekatere izmed njegovih učencev kruh jesti z nečistimi, t. j. z neumitimi rokami, so jim očitali.* Zakaj farizeji in vsi judje ne jedó, ako si niso poprej večkrat rok umili, držeč se izročila starejših. Tudi če pridejo s trga, ne jedó, če se ne umijejo; in več drugega je, kar jim je izročeno v izpolnjevanje: pomivanje kozarecev in vrčev in kotlov in sedežev. Judom je bilo namreč po postavi prepovedano, dotikati se mrtvih živalij, katere se prištevajo nečistim; kdor se je dotaknil ostankov takih živalij, je veljal za

nečistega. To je bila v mnogih ozirih jako modra zapoved božja, zlasti v tem, da bi imeli tem večji gnjus in strah zaradi greha, ker se je ravno v teh nečistih živalih najbolj kazalo prokletstvo greha, ki je prišlo na vse stvarstvo. Farizeji so pa to zapoved grozovito poostriili, da je postala skoro neznosna. Kdo more vedeti, tako so mislili v svoji prenapetosti, če se ni morda kje dotaknil kake take nečiste živali, naj še tako pazi? Kaj se vé, če ni kaj nečistega padlo v posode, iz katerih jemo in pijemo, ali na divan, na katerem sedimo pri jedi? Da bi bili torej varni za vse slučaje, so dali zapoved, da mora vsak Izraelec, predno je in pije, umiti roke in posode, katere rabi, in sedež, kjer sedi, da bi duša ne bila onečiščena, ko bi jedel ali pil z nečistimi rokami ali iz nečistih posod. Samo ob sebi je umevno, da Jezus ni zahteval od svojih učencev takih praznih ali celo smešnih pretiranostij. Torej so ga vprašali farizeji in pismarji: »Zakaj se ne ravnao tvoji učenci po izročilu starejših, zakaj si ne umivajo svojih rok, marveč jedó kruh z nečistimi rokami?« — Jezus pa jim noče odgovoriti na vprašanje, marveč jim sam zastavi novo vprašanje: »*Zakaj pa vi prestopate zapoved zavoljo svojega izročila?* S tem hoče reči: Moji učenci ravnao le zoper razlago, torej zoper človeške naredbe; vi pa delate celó zoper božjo zapoved, ko ravnate po napačni razlagi, po izročilu. In v dokaz navede zgled, kako njihovo izročilo onemogoči celó zapoved. Po njihovem nauku namreč je smel kdo neko svoto plačati v tempel in duhovstvu, potlej pa mu ni bilo več skrbeti za prežvljenje starišev, in ker je to odločil kot »božji dar«, še potlej spremeniti ni smel. Vsakega otroka dolžnost je, skrbeti za stariše, ako pa to, kar bi imel dati starišem, odloči za tempel ali duhovne, sme zanemariti stariše, obljubo za tempel pa mora izpolniti. Kako lepo razkrije Jezus podlo zavijanje in grdo lakomnost farizejev! In Jezus še pristavi, da počenjajo še mnogo drugih tem podobnih rečij, ter nadaljuje: *Tako v nič devate zapoved božjo zavoljo svojega izročila. Hinavci! prav je prerokoval o vas Izaija rekoč: To ljudstvo me časti z ustnicami, njihovo srce pa je daleč od mene; zastonj pa me častijo, ker učijo človeške nauke in zapovedi. Zakaj vi zapuščate božje zapovedi in izpolnjujete človeško izročilo: umivanje vrčev in kozarcev in mnogo drugega, temu enakega.* In poklical je množico k sebi in jim rekel: *Poslušajte me vsi in umejte! Ne to, kar od zunaj v človeka gre, ga ognusi, marveč kar pride iz ust, to ognusi človeka. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.*

Tedaj so pristopili njegovi učenci in so mu rekli: »Veš, da so se farizeji pohujšali, ko so slišali to govorjenje?« On pa je odgovoril in rekel: *Vsak sadež, katerega ni zasadil moj Oče nebeški, bode izkoreninjen! Pustite jih! Slepci so in vodniki slepcev; ako pa slepec vodi slepca, padeta oba v jamo.* In ko je od množice odšel v hišo, so ga vprašali njegovi učenci za priliko. Peter mu je rekel: »Razloži nam to priliko.« On pa jim reče: *Ali ste vedno še tudi vi nerazumni? Ne umejete li, da vse, kar od zunaj pride v človeka, ga ne more ognusiti, ker ne pride v njegovo srce. Kar pa iz ust gre, to pride iz srca in to ognusi človeka. Zakaj od znotraj iz srca človekovega izhajajo hudobne misli, prešestva, nečistosti, uboji, tatvine, kriva pričevanja, preklinjevanja, lakomnost, hudobije, goljufije, nesramnosti, zavisti, kletev, napuh, nespametnost. Vse te hudobne reči izhajajo od znotraj, in to je, kar ognusi človeka; z neumitimi rokami jesti, to pa ne ognusi človeka.*

II. Ko je bil Jezus tako razkril hinavstvo farizejev in pismarjev, je zapustil Kafarnavm in pokrajino ob Galilejskem jezeru in je šel s svojimi učenci v kraje tirske in sidonske v Feniciji. Tam so stanovali Kananiti, potomci Kanaana, Kamovega sina. Poprej so bivali Kananiti po vsej Palestini; Jozue pa je deželo premagal in na božje povelje pokončal večino ljudstva, le še na severozahodni strani jih je ostalo nekoliko. Vsi so bili pagani in malikovalci. Tedaj prvič zapusti Jezus domača tla in stopi mej pagane. To je storil zato, da bi se umaknil sovražnikom in da bi mej pagani bivajočim Izraelcem donesel tolažbo; javno pa mej pagani ni mislil delovati, ker Zveličar je bil napovedovan ves čas le izraelskemu ljudstvu. In Jezus sam je hotel, naj še le apostoli gredo tudi k paganom. Zato pravi evangelij, da je hotel ostati skrit, čeravno se mu to ni posrečilo popolnoma. Neka kanaanjska žena namreč je imela obsedeno hčer in je prihitela, ko je slišala, da se bliža božji Čudodelnik, naproti in klicala: »Usmili se me, Gospod, Sin Davidov! Moja hči mnogo trpi od hudobnega duha.« Jezus ji ne odgovori nobene besede in gre dalje. Ker pa ne neha klicati, pristopijo učenci ter ga prosijo za-njo. A tudi učenec Jezus ne usliši, marveč odgovori: *Poslan sem k izgubljenim ovcam hiše Izraelove.* Ko je žena videla, da celo apostoli prosijo zanjo, toda zastonj, brez vspeha, vendar ni še obupala, marveč gre celó v hišo za Jezusom, v katero je stopil, poklekne predenj, ga moli in prosi, rekoč. »Gospod, pomagaj mi!« A tudi sedaj je še ne usliši, marveč ji odgovori s pregovorom: *Ni prav jemati*

Izruha otrokom in ga metati psom. Jezus hoče reči po judovski šegi, ki pagane imenuje pse: Izraelcem in ne paganom imam nalogo deliti božje milosti. — Pa prekrasno je odvrnila žena s sličnim pregovorom: »Kajpada, Gospod, ali tudi psički jedo pod mizo drobtince, katere padajo z mize njih gospodov!« S tem hoče reči: Verjamem, da je tako in da imajo otroci Izraelski glavni delež v božjem kraljestvu, vendar vsaj nekaj smemo tudi mi ubogi pagani upati, — Gospod, rešenje moje uboge hčerke!« S tem pa je premagala! Jezus ji odgovori: *Žena, velika je tvoja vera! Zgodi se ti, kakor želiš!* In njena hči je ozdravela.

Prav lepa je ta dogodba in vredna, da se vsaj nekoliko pomudimo pri nji. Žena ta je bila paganka, a, kakor se sploh meni, jako olikana gospa iz imenitnejše hiše; to se da ponekoliko soditi že iz njenega modrega govorjenja. Take matere pa imajo navadno še večjo, bolj oblaženo ljubezen do svojih otrok, ter še britkejše čutijo, če otroka zadene kaka nesreča. Hujšega si pač ne morete lahko misliti, kakor če je obsedena ljubljena hčerka take matere! Poleg te ganljive materine ljubezni pa vidimo pri tej dobri gospé še več drugih lepih lastnostij. Omenim najprej njeno vero. Jezusa nagovori tako, kakor bi bila najbolj verna Izraelka: »Gospod« mu pravi in pa »Sin Davidov«, prav tako kakor so vsi verni Izraelci že naprej imenovali prihodnjega Odrešenika. In kako živo vero ima v Jezusovo moč! Ne govori, kakor oče Jair: »Gospod, pridi in položi roko nanjo!« marveč s popolnim prepričanjem, da more kar na mestu s svojo mogočno besedo prepoditi hudobnega duha, reče le: »Usmili se me!« Kako lepa je tudi njena ponižnost! Nič se ne sramuje kar na cesti klicati pomoči; ko Jezus reče, da nima s pagani opraviti, marveč, da je njegov poklic pred vsem pomagati Izraelcem, je to nič ne razjezi, in ko po navadni judovski šegi tudi celó Jezus pagane imenuje pse, krotko prenese tudi to zaničljivo besedo. — Nad vse lepo, dà, čudovito lepo pa se kaže njeno neomajljivo zaupanje, ki je prestalo toliko preskušnjo in je zmagalo tako sijajno! Le pomislimo: Tako nujno, tako zaupno kliče: »Gospod, Sin Davidov, usmili se me!« in to ne enkrat, marveč opetovano, ker sv. evangelist Matej posebej pristavi, da so ga učenci prosili: »Odpravi jo, ker za nami vpije!« Jezus pa se ne zmeni za njeno vpitje in gre naprej, kakor bi je ne slišal. Marsikatera druga bi si bila mislila: »Že vidim, da je vse zastonj!« in bi bila nevoljna odšla. Pa še potlej, ko so apostoli govorili za njo in celo oni — njegovi

prijatelji — niso bili uslišani, tudi še potlej se ne da premagati, marveč se približa in poklekne pred Gospoda in vedno enako zaupno prosi: »Gospod, pomagaj mi!« A tudi sedaj še ni uslišana, marveč Gospod jo hoče odpraviti s trdo besedo, češ, da nikakor ne more kruha jemati otrokom, da bi ga dajal psom. Kajne, kako huda poskušnja k obupnosti, da bi rekla: »Če smo pa mi pagani psi, pa naj homo!« in bi se jezno poslovila? Toda ne, tudi to je ne premaga, marveč vstraja do konca in je zadovoljna, če dobi le drobtinco Jezusove milosti. Sedaj pa je bilo premagano Jezusovo srce: začudil se je Gospod toliki zaupnosti, rekoč: *Žena, velika je tvoja vera!* — Ne vem, če bi mogel najslavnejši vojskovođa z večjim veseljem obhajati zmagoslavje, kakor je ta osrečena gospa hitela domov in doma pozdravila in objela in na materino srce pritisnila svojo ljubo hčerko čisto mirno, pametno, zdravo!

Zakaj pa ni hotel Jezus takoj uslišati proseče žene? Najprej zato ne, ker to ni bilo v njegovem poklicu, da bi deloval izven svoje domovine in tudi paganom delil milosti, potlej je pa vendar le storil, kar je mogel storiti; zakaj to ni bilo proti božji volji, marveč le nekoliko več, takorekoč čez mejo božje dobrote. Drugič je pa tudi zato ni hotel takoj uslišati, ker ji je hotel dati priliko za tako lepe čednosti, kakor smo jih ravnokar občudovali. Tretjič je pa tudi zato Jezus odlašal uslišanje, da bi učil v tem zgledu vernike vseh časov, kako se moli zaupno in vstrajno. Bogu je vstrajna molitev še zlasti zato tako všeč, ker v nji kažemo tako lepe, že poprej naštete čednosti, naša prosilna molitev postane tako ob enem častilna in nam zaslužilna.

III. Iz krajev tirske in sidonske je šel Jezus dalje po poganskem svetu po dolini preko Libanona in Antilibanona čez zgornji Jordan skoro v polukrogu proti vzhodu in potlej proti jugu k Genezareškemu jezeru ter je prišel v sredo deseteromestja. Tam je bil že znan po čudežu v Gerazi in po prvem čudežnem nasičenju. Tukaj mu pripeljejo gluhomutca ter ga prosijo, naj bi roko nanj položil. Jezus ga vzame od ljudstva proč na stran, položi svoje prste v njegova ušesa, oslini si prste in se dotakne njegovega jezika. Nato pogleda proti nebu, vzdihne in reče: *Efeta t. j. Odpri se!* In precej se mu odpro ušesa in razveže se vez njegovega jezika in je prav govoril. Jezus jim zapové, naj tega nikomur ne pravijo. Ali bolj ko jim je prepovedoval, bolj so označevali. Tri reči so pri tem čudežu posebno znamenite: prvič to, da je Jezus bolnika vzel na stran, drugič, da je izvršil pri ozdrav-

ljenju toliko zunanjih obredov, in tretjič, da jim je prepovedal dalje naznanjati čudež. Prvo in tretje, da je bolnika na stran vzel in da je prepovedal razglašati čudež, se je zgodilo zlasti zato, ker je bil mej pagani in ni bil njegov namen javno delovati, marveč le mimogredé in bolj na tihem, takorekoč le prisiljen po silnih prošnjah.

Razni obredi pa imajo najprej ta namen, da gluhomutca pripravi za čudež. Gluhomutec ni poznal Jezusa in ni mogel vedeti, zakaj so ga pripeljali k njemu in kaj so ga prosili; Jezus mu je moral torej vse to pokazati in naznaniti po zunanjih znamenjih. Izvolil si je pa taka znamenja, da je z njimi naznanil njegovo bedo in mu vzbudil želje po ozdravljenju. Znabiti je bil gluhomutec pagan. Ta zunanja znamenja imajo pa tudi skrivnostni pomen in so predpoda prihodnjih zakramentov svete cerkve, zlasti svetega krsta. Bolnik je bil že od rojstva gluh in vsled tega tudi nem; enako ima človek v dušnem oziru že po natoru izvirni greh, torej se vrši v krščevancu slično zdravljenje v duševnem oziru. — Tudi so si obojni obredi nenavadno močno podobni. Kakor so gluhomutca privedli drugi ljudje k Jezusu in prosili zanj, da naj položi roke nanj, tako tudi botri prinesejo nekrščeno dete in odgovarjajo mašniku v njegovem imenu na razna vprašanja. Krščevanec se tudi tako rekoč odloči od sveta in ga nesó v cerkev. In potlej se vršijo pri sv. krstu skoro isti obredi: mašnik mu položi roko na glavo, dihne vanj, se s slino dotakne ušes in nosu in izgovori besedo: »Efeta« t. j. »odpri se!« — vse to pa naznanja, da otrokova čutila potrebujejo ozdravljenja, ki je tudi res sprejmó, da more prelepe nauke sv. vere razumeti in tudi v dejanju izvrševati ter slaviti Boga. V dušnem oziru se zgodi vse to in še več, kar je prejel ubogi gluhomutec: *Ušesa so se mu odprla, vez njegovega jezika se je razvezala in je prav govoril.*

Tako je gledala tudi dežela onstran Jordana slavo in veličastvo našega Gospoda Jezusa Kristusa. Čudež je vzbudil povsod veliko strmenje; hvaležno so klicali: *Vse je prav naredil: gluhim je dal, da slišijo, mutastim, da govoré.* To slavlje se sliši kakor potrdilo onih lepih besedij, ki jih je prerokoval prerok Izaija (35, 4—6): *Recite malosrčnim: Utolažite se in nikar se ne bojte. Glejte, Bog sam bo prišel in vas bo rešil. Tedaj se bodo slepim oči odprle, in ušesa gluhih bodo odmašena. Tedaj bo kruljev skakal kakor jelen in razvezan bo jezik mutastih!*

Menim, da mi ne bomo slabši od onih zaničevanih pagan-
skih ljudij, da ne bomo slepi za dela Jezusova, ne gluhi za nje-
gove božje nauke, da naše srce ne bode topo in mrzlo do božjega
Čudodelnika, marveč da ga bomo strmé molili in čistili, poslušno
vsprejemali njegove svete nauke in se zvesto ravnali po njih. Bog
podpiraj s svojo mogočno milostjo naše dobre sklepe! Amen.

A. Krzič.

2. Pobožnost.

Dva človeka sta šla v tempel molit,
eden farizej in eden cestinar. Ta je šel
opravičen v svojo hišo, uni pa ne.

Luk. 18, 9—14.

Stara resnica je: Če dva ravno tisto delata, delo vendar
vedno ni enako. To nam potrjuje tudi današnji evangelij. Dva člo-
veka sta šla v tempel, oba sta šla molit, pa kako različna je njuna
molitev, različen seveda tudi sad njune molitve. Farizejeva mo-
litev je Bogu bila ostudna in zoprna, cestinarjeva molitev je pa
bila Bogu všeč. Zakaj? Farizej je le sam sebe hvalil, pred Bogom
se bahal, cestinar pa se je pred Bogom ponižal in se spominjal
svojih grehov. Ta je bila pobožna molitev, ona pa ne.

Preljubi! mnogokrat slišite kaj o pobožnosti. Vselej se vam
naroča: molitev naj bo pobožna, pa tudi ljudje včasih pravijo: ta
je pobožen, ali pa ta ni pobožen. Marsikateremu se zdi, da je po-
božen, a prave pobožnosti ni pri njem. Kaj je torej pobož-
nost? Kako do nje pridemo? Kaj imamo od nje? To
vam bom danes razložil.

I. O pobožnosti je med ljudmi veliko krivih pojmov. Mnogo
jih sovraži vsako pobožnost, drugi pa pobožnost visoko častijo.
Eni menijo, da je v tem že vsa pobožnost, če znajo nekatere lepe
molitvice in da na drugo življenje ni treba več gledati; zopet
drugi stavijo pobožnost v zdihljeje in zgolj vnanje obnašanje,
kakor da bi le v tem bila vsa pobožnost; tudi takih ne manjka,
kateri menijo, da se more vsa pobožnost zaklepati v srce,
kakor da bi ne smeli drugi nič od nje videti ali vedeti. Kaj je
pravo? V čem je prava pobožnost. Ker je človek le eno
bitje, katero pa obstoji iz dveh delov, iz duše in telesa, in mo-
ra po Božji volji oba dela biti v lepi slogi, zato moram reči:
Prava pobožnost obsega celega človeka, notranjega in vnanjega,

dušo s telesom, srce, misli, želje, besede in djanja. Ni torej mogoče, da bi le srce bilo pobožno, misli, besede, djanja, obnašanje pa ne, ali pa nasproti, da bi mogle biti le besede ali obnašanje pobožno in srce bi tega ne čutilo.

Pobožnost je trdna volja vse storiti po božji volji; tedaj je molitev pobožna, kedar imam trdno voljo vse storiti, kar Boga počasti; in človek je pobožen, ki ima trdno voljo vse storiti, kar je in kakor je božja volja. Trdna volja bo pa nagibala vse človekove moči, da po svoje Boga časté: pamet, da se spominja božjih dobrot in božjega veličastva; jezik in usta, da govorijo božjo čast, srce, da nas vname ljubezni in hvaležnosti do Boga, in vse ude in telesne moči, da se bodo spodobno in primerno obnašale. Trdna volja bo storila, da se bodo kolena pred Bogom, kedar je treba, vklanjala, roke sklepale, oči k nebesom obračale, volja bo provzročila, da bomo tudi s svojimi darovi in močmi pripomogli, da bi se Bog počastil. Tako nam veliki cerkveni učenik, sv. Tomaž Akvinski, razlaga pobožnost.

V drugih Mojzesovih bukvah beremo, da je Mojzes napravil sv. šotor za Boga, in je ljudstvu ukazal, naj prineso darov ali prvin prostovoljno in z voljnim srcem, da bi sv. šotor spodobno olepšali, poskrbeli potrebne sv. posode, obleke in drugega orodja. In sv. pismo pravi, da so možje in žene prinesli zlatnine in srebrnine in vsega, kar je bilo treba za sv. šotor — in to z *voljnim in pobožnim srcem*. Zakaj? — Ker so imeli trdno voljo Boga počastiti. In če ima človek trdno voljo Boga častiti, bodi si z molitvijo, ali z drugim delom, ne bo ostal pri samih besedah, ali pri mislih; trdna volja bo presunila in vnela celega človeka, da bo z voljnim srcem vse storil, kar vé in zna, da Bog hoče in da je v božjo čast. On bo doma na tihem molil, pa tudi očitne molitve se ne bo sramoval; on bo v srcu Boga hvalil, pa tudi svoja kolena pred njim vklanjal; on bo Bogu dal, kar njemu gre, pa tudi svojega bližnjega ne bo stiskal in odiral; on bo do ubogih usmiljen in njim dobrotljiv, pa tudi za lepoto hiše božje bo skrbel po svoji moči; pri svojih dobrih delih ne bo iskal svoje časti, delal jih bo le na večjo čast božjo; in če od svojih dobrih del ne bo imel od ljudi nobene zahvale in pripoznanja, in čeravno bi ga celo molitev brez tolažbe pustila in bi mu Bog ne podelil, česar si želi in prosi, vendar ne bo tožil, ker s svojo pobožnostjo ne išče časnega dobička, ali ljudske hvale, temuč le Boga hoče častiti, njemu vse po volji storiti.

II. Ko smo spoznali, v čem in kaj je prava pobožnost, bi še radi vedeli, kako pridemo do prave pobožnosti? Kakor vsaka dobra reč, je tudi pobožnost dar božji in pride od Boga, moramo se pa tudi za njo potruditi, da si jo pridobimo, tako, da nam Bog vse pobožnosti ne more in tudi noče dati, pa tudi človek sam si je ne more pridobiti. Torej je najprej treba, da Boga prosimo za dar prave pobožnosti, in to ne le enkrat, temveč mnogokrat, vsak dan; zraven pa moramo tako živeti, da smo sposobni in vredni tega božjega daru. Tako je prosil sveti Frančišek Saleški: »Gospod moj Bog; spomni se, da jaz nič nisem, ničesar ne premorem. Ti edini si dober, pravičen in svet, Ti vse zamoreš! Ne odvrčaj od mene svojega običja, ne odteguj mi svoje tolažbe, da ne bo moja duša, kakor zemlja brez mokrote. Gospod, uči me storiti svojo voljo!« Tako je molil, in Bog mu je podelil duha in dar prave pobožnosti. In Bog bi ga gotovo tudi nam podelil, če bi večkrat in resnično prosili za dar prave pobožnosti. — Rekel sem pa, da samo prositi in Bogu vse prepustiti, ni zadosti, temveč božja volja je, da naj tudi mi delamo in storimo, kolikor je v naši moči, da dospemo do prave pobožnosti. Najprej je treba, da svoje srce za božji dar in milosti pripravimo: to se zgodi s premišljevanjem. Kralj David poje (38. ps. 4.): *Moje srce se je v meni vnelo, in v mojem premišljevanju se je ogenj užgal.* Kaj je storil David, da se mu je srce vnelo, da se mu je v srcu užgal ogenj ljubezni do Boga? V premišljevanju se mu je ogenj užgal. Kaj pa je premišljeval? Božjo mogočnost in svojo revščino; božjo dobrotljivost in svojo nevrednost; božje usmiljenje in svojo pregrešnost. Premišljevanje bode tudi nam pomagalo k pravi pobožnosti, tako uči sv. Tomaž Akv. On pravi: K pobožnosti nas navaja dvojno premišljevanje. Gledé Boga se moramo spominjati in premišljevati: kako je Bog neskončno mogočen, dobrotljiv, usmiljen do nas; gledé nas, se moramo spominjati, kako smo slabi, potrebni božjih milosti in dobrot, koliko dobrot prejemo od njega, in kako pregrešni in nevhvaležni smo proti njemu. Spoznanje božjih dobrot bode obudilo v naših srcih ljubezen do njega; spoznanje naše revnosti, slabosti, pregrešnosti bo storilo, da se bomo pred Bogom ponižali, kakor se je ponižal pregrešni cestinar, ki je prosil božjega usmiljenja; pa v svoji ponižnosti upanja ne bomo zgubili. Zato vidimo, da ljudje, ki se zanašajo le na svojo učenost, modrost, bogastvo, pobožnosti nimajo, ker se pred Bogom nočejo ponižati.

Ker je pri človeku posebno v začetku težko, da bi se spominjal Boga in božjih dobrot, katere so nevidne, nam k pobožnosti veliko pripomorejo vidne podobe: sv. razpelo, podoba Mater Božje, ker nam pred oči postavljajo dela božje ljubezni do nas, kakor uči sv. Tomaž Akv., da človeški duh zavoljo svoje slabosti potrebuje voditelja, ki ga od vidnih reči vodi k spoznanju božjih reči. Zato so vse pobožne duše najrajše premišljevale skrivnosti Kristusovega včlovečenja, trpljenja, smrti, ljubezni, ter so s tem budile, oživljale in spopolnovale svojo pobožnost. Tudi mi bomo le po tem potu prišli do prave pobožnosti! Kdor si hoče pridobiti pobožnost, mora pogostoma premišljevati božjo ljubezen, dobrotljivost in usmiljenje, pa tudi svojo revščino, pregrešnost in nehvaležnost, da se bo njegovo srce nagnilo k pokori, obudilo hvaležnost in bo potrjeno v ljubezni in zaupanju v Boga.

III. Kaj ima človek od pobožnosti? Svet mu zato malo da, morebiti še celo zaničevanje in sovraštvo, pa tudi prava pobožnost ne bi bila, ako bi človek za njo iskal pri ljudeh pohvale in plačila. Njemu bi veljale besede Zveličarjeve: *da je svoj del že prejel*, — v nebesih mu ga ni več pričakovati. In vendar je pobožnost že plačana na tem svetu.

1. Prava pobožnost napolnuje naše srce z notranjim veseljem, katero raste s pobožnostjo, pa tudi pojema. Čim več spoznamo Boga in božjo dobrotljivost, tem bolje se naša duša veseli v Bogu, kakor poje David: *Mislím v Boga in se veselím* (ps. 76, 4.) 2. Včasih nas bo pobožnost navdajala z žalostjo, kadar se spominjamo, kako daleč smo od Boga, kako smo mu nehvaležni, kako pregrešni, in v vednih skušnjavah, kakor David, ki je zdihoval: *Moje solze so moj kruh noč in dan* (ps. 41, 4.), pa ta žalost nam ne škoduje; o njej veljajo Jezusove besede: *Blagor žalostnim, ker oni bodo oveseljeni*. 3. Prava pobožnost nam bo dala moč in srčnost, božjo voljo tudi takrat spolnovati, kedar nam dela težave, kedar moramo trpeti celo zaničevanje, zgube ali bolečine, ker je pobožnost trdna volja, Bogu služiti, njega v vseh rečeh častiti, vse po njegovi volji storiti. To je sad pobožnosti že na tem svetu, v večnosti pa jo čaka gledanje in vživanje božje.

Preljubi! o pobožnosti sem govoril in vam razložil, v čem da je, kako si jo pridobimo in kaj imamo od pobožnosti? K temu premišljevanju sta me napotila dva človeka, ki sta šla v tempel molit, katerih eden je šel vedno opravičen domú, drugi pa ne.

Eno opravilo, pa vendar različen sad, in zakaj tako različen? Ker nista enako opravila molitve; eden je le sebe hvalil, Boga pa ni častil, drugi se je svojih grehov spominjal, pa zaupal v božjo milost, zatorej je Boga počastil. Spoznali ste, da ni vse pobožnost, kar ljudje tako imenujejo, temuč mnogokrat je le pobožnost na videz, za katero se skriva hinavščina in lažljivost. Če bi ljudje spoznali pravo pobožnost, ne bi je sovražili. Pa če jo sovražijo, nič ne dé, pri Bogu je njeno plačilo. Skrbimo, da bomo imeli resnično voljo Boga častiti, in naša pobožnost bo prava. Amen.

† L. F.

Priložnostni govori.

Krščanski oče.

III. Očetove skrbi.

Ako kdo za svoje, in zlasti za domače, nima skrbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika.
I. Tim. 5, 8.

V neki vasi je živel oče pijanec. Žena mu je bila hudo bolna. Imel je dva sina. Eden je bil v Gradcu, drugi pa je služil v Postojini: oba sta bila v dobrih službah. Ob enem je bila doma blaga deklica, ki je ljubeznivo stregla bolni materi. Po dnevu se je trudila kot dninarica, da je zaslužila kak krajcar, po noči pa je bdela po cele ure pri bolnici. Tudi sinova sta pošiljala denarja in živeža domu. Kupila sta celo kravo, da so doma imeli tudi mleko. Oče pa se za družino in otroke čisto nič ni zmenil. Doma je jemal krajcarje, katere sta pošiljala sinova, da je mogel popivati. Celo živež je od hiše prodajal, da je dobil za pijačo. — Mati umrje. Otroci so ji preskrbeli lep pogreb. Hči Ivanka — tako ji je bilo ime — gré potem služiti v bližnji trg. — Prvo leto po materini smrti — vernih duš dan — je prišel blagi otrok obiskat grob ranjce. Gredoč s pokopališča jo dojdem. Črn robec je imela na glavi . . . in jokala je. Ko jo hoče nekdo tolažiti, tužno odgovori dekle: »Kaj ne bom jokala; poslala sem očetu za par sv. maš, da jih nesó plačat za ranjco mater; pa denar so obdržali in danes pijejo zanj.« — —

Preljubi v Gospodu! Kaj bote vi rekli o takem očetu? Kajne, kako pozabi na svoj vzvišen poklic? Slišali smo zadnjič, da ima oče čveterno dolžnost: otroke rediti, otroke krščansko odgojiti, otroke po možnosti oskrbeti in otroke zveličati. Sodite sami, kako je ta oče, katerega smo omenjali v naši resnični dogodbi, spolnjeval imenitne očetovske dolžnosti. Vem, da se vam studijo taki očetje,

saj sv. Pavel pravi, da so *hujši kakor neverniki*. V vsakem stanu so različni delavci, pridni, mlačni in leni. Tudi med očeti hodijo nekateri srednjo mlačno pot, drugi so tako brezskrbni in malomarni, da ne zaslužijo imena oče; večina je pa skrbnih in pridnih.

Mi rečemo: Vsak oče bodi res skrben za družino in ne mlačen ali celo malomaren ali len!

Očetovske dolžnosti so tako težavne, da jih mlačen, površen oče nikdar ne bo izpolnjeval. Veliko truda je z otrokom, predno ga spraviš po koncu, pa tudi otroška duša je v toliko nevarnosti zapletena, da oče nikakor ne sme biti nemaren, če hoče otrokom pomagati v nebesa. Na obe strani, v telesnem in dušnem oziru se tirja skrbnosti, pridnosti, vstrajnosti, možatosti.

1. Oglejmo si skrb za telo!

Koliko posla je z majhnimi otroci, posebno če jih cela kopicica pri peči in pri mizi kliče: lačen, lačen! Enkrat manjka čreveljčkov, enkrat klobučka, enkrat robca, sedaj tega, sedaj unega: najhujše pa je, če jim nimaš kaj dati jesti. Skrbnemu očetu to trga srce, in res trdnega zaupanja v Boga je potreba, da nam ne upade pogum.

Velik križ je zopet, če so otroci bolni, in ravno nekatere otroške bolezni so grozno hude. Kako britko je, če mu odnašajo dete za detetom iz hiše v mrtvašnico in v grob.

Pripeti se rado, da je v družini kako dete neozdravljivo bolno, ali da ni pri pravem umu. Skušnja kaže, da stariši take reveže in revice posebno ljubijo, kar je tudi prav, saj so ljubezni potrebni.

Ne manjka se skrbi z otroci, kadar hodijo v šolo. Morda se še težko učé, morda so zelo razposajeni, da niso za družega, kot za žalost.

Po skončani šoli je zopet vprašanje: Kaj pa sedaj? Doma zmeraj ne morejo biti — kam se hočejo obrniti? Otrok gré morda na tuje — nove skrbi in novi stroški.

Otroci odrastejo . . . Majhni otroci, majhna skrb — veliki otroci, velika skrb. Za sina pridejo vojaška leta; mati potoči marsikatero solzo, da bi »njenega« ne vzeli. Tudi oče dela prošnje, da bi sina oprostil. Otroci se hočejo ženiti in možititi, hočejo imeti to in uno, kakor svet pelje. Treba je plačevati dote, pripravljati bale, prenašati sitnosti na stotine in stotine. Kdo največ trpi? Ubogi oče.

Otroci so se pomožili in razkropili po svetu. Na videz so preskrbljeni . . . Pa hčere postanejo vdove, sinovi vdovci, gré jim zelo narobe in slabo, za očeta in mater še sedaj ni skrbi konec. Pa kdo bi mogel vse to naštetj? (Dalje prih.)

Pogled na slovstvo.

A.

1. **Jezus Kristus pravi Bog.** Pregled najvažnejših dokazov tej temeljni resnici krščanske vere. Spisal dr. Ivan Svetina, katehet in profesor na c. kr. višji gimnaziji v Ljubljani. Ponatisek iz »Zgodnje Danice«. V Ljubljani, 1899. Natisnili J. Blaznikovi nasledniki. Založil pisatelj. Str. 93. — Krščanska vera in življenje po njej temelji na resnici, da je Jezus Kristus pravi Bog. Ker pa opazujemo, »da se tudi pri nas, posebno po nekaterih mestih, širi ne samo malomarnost, ampak kar naravnost sovraštvo in zaničevanje do katoliške cerkve, da se tajé temeljne resnice, katere spoznava um in je potrjuje razodenje« (besede presvetlega knezoškofa dr. Antona B. Jegliča v božičnem pastirskem listu), zato moramo s posebno hvaležnostjo sprejeti vsak pripomoček, ki služi v to, da se okrepi verska zavest in versko prepričanje. Tak izboren pripomoček nam je podal veleučeni g. dr. I. Svetina v navedeni knjigi. Dušni pastirji, zlasti po mestih, jo bodo s pridom lahko rabili pri pridigah, ker so vsi dokazi jako temeljito sestavljeni, ob enem pa je knjiga jako primerno berivo izobražencem, ker je pisana prav poljudno. — Knjiga se dobiva v »Katoliški bukvarni« in pri gospodu Ivanu Bonaču v Ljubljani po 40 kr. izvod (po pošti 3 kr. več). Prodaja se v prid notranji opravi za kapelico sv. Alojzija v novem poslopju c. kr. višje gimnazije v Ljubljani.

2. **Vodilo otrokom Marijinim.** Spisal in založil Francišek Bleiweis, prednik Marijine družbe v Škofji Loki, 1899. Tisek Katoliške tiskarne v Ljubljani. Str. 103. — Ta naslov ima druga izdaja knjige: »Otrok Marijin — pravilnik in obrednik za Marijine družbe,« katero smo naznanili v lanskem letniku str. 423. Potreba nove izdaje ročne knjižice za slovenske kongregacije je lep dokaz, kako se je zavzelo naše ljudstvo za vzorno stanovsko organizacijo pod praporjem Marijinim. V »Vodilu« se je g. pisatelj bolj oziral na preproste družbenike; zato je pravilnik (nauk o notranji uredbi kongregacije) krajši in obsega le splošna pravila v poljudni besedi, obrednik (pouk in molitve za slovesnosti v Marijinih družbah) pa je bistveno neizpremenjen, le oddelek »Molitve pri sejah družbenega predstojništva« je izpuščen. Pridejanih je pa več lepih novih pesni; zlasti primerni in lepi ste »Zvestobo materi«, ki se poje med blagoslavljanjem svetinj pri dekliskem sprejemu, in »Trenutek je prišel vesel«, ki jo bodo pele kongregacije med polaganjem svetinj pri mladeniškem ali dekliskem sprejemu. (V drugem zvezku »Venčka« dobite gotovo lepe napeve!) — Čč. gg. predniki kongregacij in udje predstojništva potrebujejo pač vsaj po en izvod knjige »Otrok Marijin«, preprostim družbenikom pa zadostuje prav spretno sestavljeno »Vodilo«. Ker stane v platno vezan izvod le 30 kr., si bodo druž-

beniki povsod radi kupili knjižico, da se s pridom udeležujejo lepih slovesnostij Marijinih družb.

V zalogi ima več g. pisatelj tudi molitvenik »Najboljša mati«, ki je v prvi vrsti sestavljen za ude Marijinih družb, jako primeren pa za vse častilce Marijine. Dohiva se v vezavah po 45 kr., 75 kr. in 1 gld.

Mnogo družbenikom je najbolj ustrezno, da dobé že pri vsprejemu »Vodilo« in molitvenik skupaj vezan. Tudi taki izvodi so v zalogi; v platno vezani se prodajajo po 65 kr., v ponarejenem usnju po 80 kr., v šagrinu z zlato obrezo po 1 gld. (po pošti 5 kr. več.) — Vse imenovane knjige se dobivajo pri več. gospodu Fr. Bleiweisu v Škofji Loki, ki ima kot pisatelj omenjenih knjig veliko zaslug za razvoj Marijinih družb pri Slovencih.

—j.

3. **Litanije v čast presvetemu Srcu Jezusovemu.** Za jedno- ali četvero-glasni zbor postavil Josip Lavtižar, duhovnik ljubljanske škofije. Opus III. V Ljubljani, 1899. Tiskal R. Milic. Založil skladatelj. Cena s poštno vred jim je 20 kr. in se naročajo pri g. skladatelju, župniku v Ratečah, pošta Kranjska Gora. — Lepo delo marljivega gospoda! Vidi se, da je hotel posvetiti presvetemu Srcu nekaj dobrega in primernega. V prav cerkvenem slogu, z različnimi spremeni in polnimi čutili, držeč se strogo besedila potrjenega od rimske stolice in knezoškofijskega ljubljanskega ordinarijata, podaja, se vé bolj večšim pevcem duhovnikom primerno skladbo. Če se bodo duhovniki in pevci držali vestno kompozicije, je zagotovljen vspeh pri ljudstvu: da se namreč obudi v njegovem srcu ljubezen in sočutje do presv. Srca Jezusovega. — Bolj lahke, ker znane po melodiji so druge, katere je priredil č. g. P. Angelik Hribar: Litanije v čast presvetemu Srcu Jezusovemu; založil knezoškofijski ordinarijat ljubljanski. Tisek Katoliške tiskarne. Cena 10 kr. — Porabil je neumorni cerkveni skladatelj dva napeva lavretanskih litanij in zato bo mogoče tudi pevcem »po sluhu« lahko prepevati čast Jezusovemu Srcu in ljudstvo dobi nekaj starega v novi obliki. Zelo primerno je pristavil Gregor Riharjevo: »O Jezus, Tvoje sladko Srce« . . . Gotovo bo budilo pri vernikih zaupanje in hvaležno ljubezen do Jezusovega Srca to ponavljanje: »naj ljubijo, časté vsa ljudstva, vsi jeziki, vse angelske vrste!« Hvaležni moramo biti obema častitima gospodoma skladateljema, da sta tako hitro in zadovoljilno ustregla želji prevzvišenega knezoškofa in — slovenskega ljudstva.

M. B.

B.

1. **Apologie des Christenthums von Dr. Franz Hettinger.** Siebente Auflage, herausgegeben von Dr. Eugen Müller, Professor der Theologie am Priesterseminar zu Strassburg. Mit Approbation des hochw. Herrn Erzbischofs von Freiburg. Herder'sche Verlagshandlung. — To delo, ki je izhajalo v snopičih od leta 1895. do 1898., v sedmi je sedaj izdaji popolno pred nami. Prvemu zvezku je pridejan življenjepis slovečega pisatelja. Nemško katoliško slovstvo smé biti ponosno na to delo, ki tako umerjeno druží pravi znanstveni značaj z lepo obliko. Brez številá čitateljev pa je srčno hvaležnih možu, ki jih je s svojim živahnim, z ljubeznijo do resnice in do vzvišenih vzorov nadahnjenim peresom ali utrdil v veri ali jih obvaroval nevere, ali celo potegnil iz brezdna nevere. Poznam mnogo apologetičnih del iz drugih slovstev. »Les splendeurs de la foi«, n. pr., katere je spisal Moigno, so lepo in temeljito delo, toda nemškega dela ne dosežajo. Zato so Hettingerjevo apologijo prevedli v francoski, angleški, španski in portugalski jezik.

V prejšnjih izdajah je bilo delo razdeljeno v dva zvezka (oziroma pet od- delkov), sedaj pa je razdeljeno v pet zvezkov, ki imajo te-le naslove: 1. Band: Der Beweis des Christenthums. Erste Abtheilung. (Str. 567. Cena 2 gld. 40 kr.) 2. Band: Der Beweis des Christenthums. Zweite Abtheilung. (Str. 510. Cena 2 gld. 40 kr.) 3. Band: Die Dogmen des Christenthums. Erste Abtheilung. (Str. 589. Cena 2 gld. 40 kr.) 4. Band: Die Dogmen des Christenthums. Zweite Abtheilung. (Str. 618. Cena 2 gld. 40 kr.) 5. Band: Die Dogmen des Christenthums. Dritte Abtheilung. (Str. 640. Cena 2 gld. 40 kr.)

Vse delo obsega 42 predavanj, katerim so dodana pojasnila in dopolnila.

Predavanja imajo lahko obliko in so v sredi med strogo znanstvenim in poljudnim predavanjem. Tvarina se loči v dva dela: v prvem je dokaz, da je krščanska vera božja in resnična vera, v drugem pa pisatelj apologetično raz- klada dogme naše katoliške vere.

Posebna vrlina tega dela je tudi ta, da podaje, pojasnjuje in zavrača veliko število drugih nazorov. Prav umetno zna vpletati izreke raznih pisateljev v raz- lago, da je v besedi tako soglasje, kakor bi bilo vse ulito. Da preveva vse delo duh ljubezni do katoliške cerkve, skoro ni treba poudarjati. Vendar pa govori pisatelj vedno tako prostodušno, da mora vabiti in zanimati tudi takega bravca, ki ni prijazen veri.

Ker je pisatelj umrl leta 1890., ni mogel oskrbeti te izdaje. Sedanji izda- jatelj, ki tudi deluje na polju apologetike, ni izpreminjal dela, ravzen v malih stvareh. Bog daj, da bi tudi v tej izdaji delo širilo katoliško zavest, kakor jo je utrjevalo doslej.

2. Die Zukunft der Religionen. Von L. v. Hammerstein, Priester der Gesellschaft Jesu. Trier. Druck und Verlag der Paulinus-Druckerei. 1898. Str. 181. Cena 1 gld. 24 kr.; vez. 2 gld. 10 kr. — (Knjiga podaje na koncu razgled raznih ver v grafični sestavi in pa zemljevid obeh zemskih polut.)

Delo odgovarja vprašanju: katera vera bo zmagala v bodočnosti? Kakšna bo bodočnost: ali katoliška, ali protestantovska, ali brezverska? Na to vprašanje nam odgovarja: bodočnost bo katoliška, in dokazuje to trditev v ozirom na sedanje razmere, na sedanjo razširjenost katoliške cerkve in vere. — Oblika tega dela je poljudna. Začenja se s pogovorom med tremi znanci in nadaljuje v pismih. Pisatelj se opira na novejšo in zanesljive podatke; beseda je vneta in prepriče- valna. Ko dandanes v hudih bojih z nasprotniki skoro že omagujemo, nam je ta knjiga prava tolažba in bodrilo, da ne izgubimo poguma, temveč se z novo nado ozremo v bodočnost.

3. Deutscher Hausschatz in Wort und Bild. Med nemškimi leposlov- nimi katoliškimi listi izkuša vedno biti »Hausschatz« na prvem mestu. Priznati se mora, da ima res tehtno in dobro vsebino pa lepe slike. Objavlja mične ro- maune, zanimive potopise, potem spise iz umetnosti in prirode, naposled pregled političnih svetovnih razmer. In ker je vsebina jako mnogovrstna, dobi vsak bravec vsak nekaj, kar mu ugaja. Izhaja za Avstrijo v osemnajstih zvezkih na leto in stane vsak zvezek 27 kr.

Dr. Fr. L.